

PANORAMA

Wszystko o europejskiej polityce regionalnej i miejskiej

ZIMA 2020 r. / Nr 75

**Panorama stawia na
cyfrowe rozwiązania
w 2021 roku**

zielone i

PODEJMOWANIE
DECYZJI
PODCZAS
PANDEMII



WSPÓŁPRACA
MIAST NA RZECZ
ZRÓWNOWAŻONEJ
PRZYSZŁOŚCI



Polityka
regionalna
i miejska

PANORAMA

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁ WSTĘPNY.....	3
NIEMIECKA PREZYDENCJA W RADZIE UE I JEJ DŁUGA I CIĘŻKA PRACA NAD WYNEGOCJOWANIEM POROZUMIENIA W SPRAWIE PAKIETU DOTYCZĄCEGO POLITYKI SPÓJNOŚCI.....	4
NOWE NARZĘDZIA KOMUNIKACYJNE ONLINE I ICH WPŁYW NA PROMOWANIE OSIĄGNIĘĆ POLITYKI SPÓJNOŚCI.....	7
PANORAMA NA OKŁADKACH – SPOJRZENIE W PRZESZŁOŚĆ NA HISTORIĘ PONAD 75 NUMERÓW ORAZ CYFROWE ZMIANY NA PRZYSZŁOŚĆ.....	9
PUNKT DANYCH: SPECJALNE WSKAŹNIKI FINANSOWE I WSKAŹNIKI PRODUKTU DO MONITOROWANIA REAKCJI UE NA COVID-19.....	13
DOROCZNE POSIEDZENIE INTERREG PRZENOSI SIĘ DO SIECI, BY OMÓWIĆ WYZWANIA TRANSGRANICZNE.....	17
PRZEŁAMYWANIE BARIER HAMUJĄCYCH ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW TRANSGRANICZNYCH: UMIĘDZYNARODOWIENIE MŚP.....	19
POSZUKIWANIE ROZWIĄZAŃ DLA WZMOCNIENIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY KRAJAMI UE I EFTA.....	21
EUROPEJSKI REGIONALNY WSKAŹNIK POSTĘPU SPOŁECZNEGO: POZYTYWNE ZMIANY W ROZWOJU REGIONÓW.....	23
MIASTA Z EUROPY I OBU AMERYK WSPÓLNIE POSZUKUJĄ ZRÓWNOWAŻONYCH ROZWIĄZAŃ PROBLEMÓW OBSZARÓW MIEJSKICH.....	25
UDANA KONFERENCJA FI-COMPASS: DUŻE ZAINTERESOWANIE INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI W RAMACH POLITYKI REGIONALNEJ.....	27
18. EUROPEJSKI TYDZIEŃ REGIONÓW I MIAST INSPIRUJE DO WSPÓLNEGO ZRESTARTOWANIA EUROPY.....	29
OBSERWACJE ABSOLWENTKI PROGRAMU YOUTH4REGIONS NA TEMAT RÓŻNORODNOŚCI I ZAANGAŻOWANIA DZIENNIKARZY PODCZAS 18. EUROPEJSKIEGO TYGODNIA REGIONÓW I MIAST.....	32
POLITYKA SPÓJNOŚCI I JEJ WPŁYW NA PRZESZŁOŚĆ, TERAŹNIEJSZOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ DZIĘKI WSPÓŁPRACY Z OBYWATELAMI.....	34
INFLUENCERZY W DRODZE, CZYLI PROMOWANIE ZIELONYCH PROJEKTÓW I UNIJNEJ POLITYKI KLIMATYCZNEJ.....	36
PROJEKTY Z MALTY, BUŁGARII, GRECJI, DANII I LUKSEMBURGA.....	41



4



21



25



29



38



42

WSTĘP

Ten dziwny i nietypowy rok 2020 dobiega końca mniej więcej w tym samym czasie, w którym Komisja Europejska w obecnym składzie celebryje pierwszy rok swojej kadencji.

Obejmując stanowiska w grudniu 2019 r. powiedzieliśmy, że będzie to rok pełen wyzwań, związanych m.in. z przyjęciem wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027, uzgodnieniem finalnej treści tekstów prawnych zaktualizowanych przepisów dotyczących polityki spójności na ten sam okres oraz utworzeniem nowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

W tym pierwszym roku planowałam także udać się z wizytą do co najmniej jednego regionu z każdego kraju, żeby wzmocnić dialog i wsłuchać się w lokalne obawy i potrzeby.

Niestety rzeczywistość napisała inny scenariusz: w ciągu kilku miesięcy życie nasze i wszystkich Europejczyków dramatycznie się zmieniło z powodu pandemii koronawirusa. Myślami jestem przy tych, którzy stracili najbliższych lub ucierpieli z powodu wirusa. Ogromnie dziękuję tym z Was, którzy nie przestali pracować i działać w tak trudnych okolicznościach – za Wasze zaangażowanie, Wasz profesjonalizm i poczucie obowiązku do pełnienia służby publicznej.

W szczytowych momentach walki z pandemią, jak również w ramach przygotowań do odbudowy, udało nam się wykazać, że politykę spójności, jako jedną z pierwszych polityk UE, można z powodzeniem przystosować do nowej rzeczywistości. Jej przepisy zostały tymczasowo zmienione, aby umożliwić państwom członkowskim i regionom przekierowanie wsparcia finansowego tam, gdzie było najbardziej potrzebne – czy to do sektora zdrowia, czy na programy walki z bezrobociem lub dotacje na kapitał obrotowy dla MŚP – w celu zminimalizowania społecznych i zdrowotnych skutków pandemii.

Przyjęliśmy nowe WRF, a także instrument odbudowy „Next Generation EU”, który został specjalnie zaprojektowany do zwalczania skutków pandemii. Dzięki temu wszystkie zaangażowane osoby i podmioty mogły bardzo szybko rozpocząć

proces odbudowy naszych gospodarek i skierować je na drogę prowadzącą ku bardziej ekologicznej, bardziej cyfrowej i spójniejszej przyszłości. Pierwszym wnioskiem ustawodawczym przyjętym w ramach instrumentu „Next Generation EU”, i to o symbolicznym znaczeniu, był pakiet REACT-EU, czyli pionierska inicjatywa wspierająca reakcję na kryzys – efekt naszej determinacji w zakresie sprawnego przeprowadzenia powiązanych negocjacji.



Ten kryzys uwidocznił także coś, co wiemy od dawna: to spójność jest podstawowym filarem UE i to dzięki niej możemy planować ambitne działania, pomagając krajom, regionom, pracownikom i przedsiębiorstwom. Po wybuchu pandemii „gasiliśmy pożary” za pomocą inicjatyw CRII i CRII+, a dzięki pakietowi REACT-EU i trwałej spójności staniemy się budowniczymi pokoronawirusowej rzeczywistości.

Co motywuje mnie do działania w przyszłym roku? Sprawienie, by UE wyszła z tego kryzysu silniejsza, z nowoczesnymi, spójnymi gospodarkami, nie pozostawiając nikogo w tyle.

75. numer *Panoramy* to także okazja, by złożyć hołd ogromnej grupie osób, bez których wydawanie magazynu nieprzerwanie od 2000 roku byłoby po prostu niemożliwe. W tym numerze prezentujemy okładki, które pokazują, jak nasza polityka zmieniła się przez te wszystkie lata aż do porozumienia w sprawie okresu finansowania na lata 2021–2027.

Nowy cykl polityki to także nowy rozdział w historii *Panoramy*: dzięki odświeżonemu formatowi magazynu będziemy częściej publikować treści w bardziej przystępnej i atrakcyjnej formie, np. filmy wideo czy interaktywne grafiki. Więcej szczegółów na temat nowego formatu zdradzimy już wkrótce. ■

Elisa Ferreira
Europejska komisarz ds. spójności i reform



Ostateczne odliczanie: procesy decyzyjne w czasach pandemii

1 stycznia 2021 roku rozpoczyna się nowy okres programowania w ramach unijnej polityki spójności. Wszystkie oczy zwrócone są teraz w stronę niemieckiej prezydencji w Radzie UE, która we współpracy z Parlamentem Europejskim finalizuje ramy prawne i finansowe. Ten i tak już złożony proces dodatkowo komplikuje pandemia COVID-19, która zmieniła dynamikę procesów decyzyjnych i zaburzyła dotychczasowe schematy pracy. W rozmowie z *Panoramą* Thomas Pickartz, Alexandra Marquardt i Anna-Lena Zademach-Schwierz opowiadają o prowadzeniu unijnych negocjacji w nowej, cyfrowej przestrzeni i o ostatnich krokach na drodze do porozumienia w sprawie pakietu polityki spójności.

Po dwóch latach negocjacji Rada i Parlament wchodzi w ostatnią fazę prac nad ramami prawnymi. Co jeszcze pozostało do zrobienia?

Thomas Pickartz (TP): Od samego początku naszym celem było osiągnięcie politycznego porozumienia w sprawie całego pakietu polityki spójności do końca roku. Po 15 politycznych i 40 technicznych posiedzeniach trójstronnych z Parlamentem Europejskim wciąż nad tym pracujemy. 18 listopada podpisaliśmy umowę polityczną dotyczącą rozporządzenia REACT-EU stanowiącego trzon planu odbudowy dla Europy „Next Generation EU”. Negocjacje dotyczące wspólnych przepisów także sukcesywnie postępują. Wciąż musimy rozwiązać kilka trudnych kwestii, ale porozumienie z Parlamentem Europejskim jest już w zasięgu ręki.

Alexandra Marquardt (AM): Dokumenty dotyczące Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji przekazy-

wane były wraz z dokumentami dotyczącymi Zielonego Ładu, dlatego zawsze otrzymywaliśmy je później. Był to jeden z naszych pierwszych mandatów w Radzie podczas niemieckiej prezydencji, a głosowanie w Parlamencie odbyło się dopiero we wrześniu. Kiedy po powolnym starciu negocjacje stały się trudne, myśleliśmy, że dokumenty trafią prosto do naszych współpracowników w Portugalii. Aż w końcu nastąpił przełom i jesteśmy już prawie u celu, podobnie jak z EFRR, nad którym prace po trudnych początkach także nabrały rozpędu.

Anna-Lena Zademach-Schwierz (AZ): Negocjacje w sprawie inicjatywy Interreg były pragmatyczne i zorientowane na rezultaty, również podczas wiosennej kwarantanny. Kiedy jednak rozpoczęła się prezydencja niemiecka, Parlament Europejski zablokował nasze działania ze względu na trudne negocjacje budżetowe. Musieliśmy wznowić negocjacje, które nie należały do najprostszych.

Odwrotnie było w przypadku Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – prace rozpoczęliśmy pełną parą od dwóch spotkań technicznych w lipcu, ale natknęliśmy się na spore problemy podczas rozmów politycznych.

Kiedy Niemcy objęły prezydencję Rady UE w lipcu, wydawało się, że najgorszy etap pandemii COVID-19 już za nami, dopóki nie nadeszła druga fala. Jak wpłynęło to na waszą pracę?

AZ: Przez jakiś czas konieczne spotkania techniczne z Parlamentem odbywały się w zwykłej lub hybrydowej formie. Miała wówczas miejsce tylko jedna niezręczna sytuacja, kiedy główny negocjator pracował z domu, a reszta pracowników zgromadziła się w dużym pokoju konferencyjnym. Ale nawet wtedy udało nam się poczynić znaczne postępy, o ile naszej pracy nie zakłócały głośne dźwięki.





Po lewej: Anna-Lena Zademach-Schwierz; w środku: Thomas Pickartz; po prawej: Alexandra Marquardt

TP: Na początku w dalszym ciągu fizycznie uczestniczyliśmy w spotkaniach Rady. Dokumenty dotyczące polityki spójności zostały uznane za priorytetowe ze względu na ich związek z wieloletnimi ramami finansowymi i planem odbudowy dla Europy. Dopiero w listopadzie, kiedy druga fala dotkliwie uderzyła Brukselę, grupa robocza zaczęła organizować zdalne spotkania. Rozwiązanie to sprawdziło się niezwykle dobrze.

AM: Chociaż dotkliwie odczuliśmy drugą falę pandemii, to COVID towarzyszył naszej prezydencji właściwie przez cały czas jej trwania. Nie odbywały się żadne wydarzenia towarzyszące, spotkania powitalne, przyjęcia, wystawy, koncerty ani podobne imprezy. Odwołano także podróż naszych attaché do Berlina/Brandenburga, która zazwyczaj jest istotnym punktem prezydencji. Był to zatem nietypowy okres, nie tylko ze względu na spotkania w przestrzeni wirtualnej i pracę zdalną, ale także jeśli chodzi o sposób, w jaki niemiecka prezydencja mogła się zaprezentować.

Czy komunikacja cyfrowa – od wideokonferencji po wizyty wirtualne – może zastąpić formę tradycyjną?

AZ: w ciągu ostatnich kilku miesięcy także zaczęłam dostrzegać zalety rozwiązań cyfrowych, z jakich korzystaliśmy

podczas wielu godzin spotkań technicznych dotyczących różnych dossier. Dużo łatwiej jest wyłączyć mikrofon, szybko wymienić się opinią i uzgodnić stanowisko, niż poprosić o przerwę, jak ma to miejsce podczas tradycyjnych spotkań. Było to jednak możliwe tylko dlatego, że cały zespół zgromadził się w jednym pomieszczeniu. Gdyby każdy z nas pracował zdalnie, byłoby to znacznie trudniejsze pomimo wielu dostępnych opcji wideokonferencji.

TP: Komunikacja cyfrowa zdecydowanie pomogła nam kontynuować pracę w dobie kryzysu, ale kontakt osobisty wciąż jest niezwykle istotny w negocjacjach dotyczących wrażliwych kwestii. Forma cyfrowa osłabia ludzki wymiar komunikacji. Kiedy zażartujesz podczas wideokonferencji, nie usłyszysz, jak ludzie się śmieją, bo ich mikrofony są wyłączone. Znacznie trudniej jest rozpoznać nastrój współpracowników podczas spotkań wirtualnych.

Musicie rozpatrzyć wiele wniosków legislacyjnych – od rozporządzenia REACT-EU po rozporządzenie dotyczące Interreg. Co wam pomaga w tym trudnym czasie?

TP: To prawda, mamy bardzo dużo pracy. Niezwykle pomocne okazało się przekazanie części odpowiedzialności naszemu

zespołowi w Brukseli, związanej między innymi z przewodnictwem grupie roboczej i prowadzeniem negocjacji technicznych z Parlamentem Europejskim. Jeśli chodzi o negocjacje na szczeblu politycznym, nasz zastępca dyrektora generalnego i współpracownicy z Berlina podróżowali pomiędzy Berlinem a Brukselą, by uczestniczyć w każdej z rozmów trójstronnych, i to pomimo pandemii. Ich zaangażowanie było bardzo budujące.

AM: Zgadzam się z Thomasem. Mamy wspaniały zespół! Praca często bywa męcząca, a prowadzenie trzech posiedzeń trójstronnych tygodniowo to prawdziwe wyzwanie. Zawsze jednak jesteśmy w dobrym nastroju, uwielbiamy razem się śmiać i każdy z nas zdaje sobie sprawę, że tak świetnych rezultatów nie udałoby się osiągnąć, gdyby nie praca całego zespołu.

AZ: Ogromnym wsparciem w tym czasie była dla mnie rodzina. Łączenie opieki nad trojgiem dzieci, a czasami nauczanie ich w domu, to nie lada wyzwanie dla dwójki rodziców piastujących odpowiedzialne stanowiska. Moja 75-letnia mama zdecydowała się nawet na podróż do obszaru ryzyka, a po powrocie poddała się testowi, uzyskując wynik negatywny. Zawsze ogólnie miałam poczucie, że moja praca jest doceniana, a cały włożony przeze mnie wysiłek jest wart trudu. Uważam, że dzięki wsparciu, jakie otrzymaliśmy od naszego zespołu w Berlinie, współpracowników w Komisji i Sekretariacie Rady, dokonaliśmy w tych sprawach znacznych postępów, dzięki czemu jesteśmy coraz bliżej zakończenia wszystkich kwestii politycznych podczas naszej prezydencji.

Czy moglibyście podzielić się swoimi ulubionymi historiami z negocjacji nad polityką spójności?

TP: Decydujące posiedzenie trójstronne REACT-EU miało miejsce tego samego dnia, co urodziny współsprawozdawczyni Constanze Krehl (S&D, DE). Wręczyliśmy jej kwiaty, odbyliśmy świetne spotkanie, a na koniec wypiliśmy szampana. To były dwie dobre okazje, które mogliśmy świętować jednego dnia.



Od lewej do prawej: Heinz Heitmeier (niemiecka prezydencja), Elisa Ferreira (komisarz ds. spójności i reform), Pascal Arimont (sprawozdawca, PE) i Younous Omarjee (przewodniczący Komisji Rozwoju Regionalnego, PE) zachowują dystans podczas posiedzenia trójstronnego dotyczącego współpracy transgranicznej

AM: Były to dla mnie bardzo wyjątkowe negocjacje. Podczas ostatnich dyskusji dotyczących pakietu spójności pracowałam dla Constanze Krehl, która była również współsprawozdawczynią obecnego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2014–2020. Constanze i ja uczestniczyłyśmy w ponad 90 posiedzeniach trójstronnych przed ostatecznym głosowaniem podczas posiedzenia plenarnego w grudniu 2013 roku. To był niezwykle intensywny czas i bardzo dobrze wspominam pracę w Parlamencie. Teraz mogłam przekonać się, jak to jest znaleźć się „po drugiej stronie” i reprezentować Radę. Cieszę się także, że znowu mogę pracować z Constanze.

Q: *w styczniu 2021 roku prezydencję w Radzie UE przejmie Portugalia. Za czym najbardziej będziecie tęsknić?*

AM: Niezwykle cennym doświadczeniem była możliwość czerpania z ogromnej wiedzy i doświadczenia moich współpracowników. Lubię nasz styl pracy i to, że każdy z nas ma inny charakter. Zatem przede wszystkim będę tęsknić za moimi wspinałymi współpracownikami!

AZ: Chyba nigdy wcześniej nie śmiałam się tyle podczas pracy – często wręcz płakałam ze śmiechu! Spotykaliśmy się przy lampce wina po trzech posiedzeniach trójstronnych z rządu, żeby odreagować całe to napięcie. Troje z nas w listopadzie obchodzi swoje urodziny, więc mieliśmy całkiem sporo okazji do świętowania, pomimo stresu, jaki towarzyszył nam podczas ostatnich sześciu tygodni prezydencji. Zdecydowanie będę tęsknić za ciepłem i śmiechem moich kolegów i koleżanek.

TP: Przede wszystkim będę tęsknił za Alexą i Anną-Leną, i wspinałym czasem, jaki razem spędziliśmy. Anna-Lena powróci do pracy w Komisji na początku przyszłego roku, kiedy zakończy się jej oddelegowanie, a Alexa wróci do Niemiec pod koniec marca. Ciężko mi sobie wyobrazić, że znowu będę sam. ■



WIĘCEJ INFORMACJI

https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/2021_2027/

<https://www.eu2020.de/eu2020-en>

Tworzenie wspólnej tożsamości za pomocą narzędzi online

DG REGIO zaprezentowała nowy generator online i księgę znaku. Beneficjenci projektów będą teraz mogli bezproblemowo spełnić wymogi Komisji w zakresie działań komunikacyjnych i widoczności – i to tylko za pomocą kilku kliknięć. Dzieląc się informacjami na temat swoich prac i osiągnięć na szczeblu lokalnym, to właśnie beneficjenci pomagają zdobyć i zwiększyć uznanie dla wsparcia unijnego wśród europejskich obywateli.

Jednym z głównych priorytetów w kontekście polityki spójności jest zwiększenie jej widoczności. Każdego roku środki z funduszu spójności wspierają tysiące projektów w całej Europie, co stanowi najbardziej namacalny dowód na obecność UE w życiu wszystkich obywateli.

Skuteczniejsze informowanie o tych działaniach mogłoby przyczynić się do zwiększenia świadomości na temat korzyści, jakie UE przynosi swoim mieszkańcom. Mogłoby także poprawić publiczny wizerunek Unii. Wyniki wielu badań naukowych potwierdziły, że polityka spójności ma pozytywny wpływ na podejście obywateli do projektu europejskiego.

Przepisy dotyczące działań komunikacyjnych związanych z polityką spójności zmieniały się podczas kolejnych okresów programowania, zaczynając od mało wymagającego wymogu informacyjnego, a kończąc na bardziej szczegółowych obowiązkach dotyczących promocji i przejrzystości. W okresie programowania 2014–2020 dokonano ważnej zmiany, uznając działania komunikacyjne za strategiczną funkcję programów.

Nowe przepisy na lata 2021–2027 kontynuują to podejście i dążą do osiągnięcia równowagi pomiędzy wzmocnieniem obowiązków państw członkowskich, instytucji zarządzających i beneficjentów oraz zmniejszeniem nałożonych na nich obciążeń regulacyjnych.

Jak dotrzeć do obywateli?

Co ważne, nowy okres programowania wiąże się ze zmianą koncepcji działań komunikacyjnych o 180 stopni. Uznając, że obecne zasady obejmujące wiele różnych rodzajów logo są zbyt skomplikowane i dezorientujące dla obywateli, Komisja



Europejska postanowiła, że wszystkie programy będą oznaczane wyłącznie godłem UE. Dodatkowo, siedem funduszy wchodzących w zakres rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów wraz z powiązаныmi programami, np. „Horyzont” i „Kreatywna Europa”, będzie umieszczać formułę o finansowaniu – „Współfinansowane/Finansowane przez Unię Europejską” – obok godła UE. Dzięki spójnemu oznakowaniu wybrane podejście podkreśla i jednocześnie wzmacnia wizerunek UE jako naszej najsilniejszej marki.

Oczywiście, skuteczna komunikacja zależy od rzeczywistego zaangażowania władz i promotorów projektów. Działania komunikacyjne nie mogą być jedynie przykrym i żmudnym biurokratycznym obowiązkiem. Wprost przeciwnie, powinny być postrzegane jako główny aspekt wdrożenia programu i projektu.

Aby ułatwić instytucjom zarządzającym i beneficjentom projektów skuteczne spełnienie minimalnych wymogów dotyczących działań komunikacyjnych, DG REGIO, wraz z ekspertami krajowymi z państw członkowskich, opracowała tzw. pakiet wsparcia w zakresie działań komunikacyjnych związanych z polityką spójności na lata 2021–2027.

Lepsze pomoce wizualne

Pakiet składa się z trzech części: broszury dotyczącej [działań komunikacyjnych związanych z polityką spójności](#), zawierającej najlepsze praktyki komunikacyjne z okresu programowania 2014–2020 jako inspirację, oraz drugiej broszury na temat [monitorowania i oceny działań komunikacyjnych](#). Obie broszury zostały opublikowane w 2019 roku. Trzecia część pakietu wsparcia dotyczy identyfikacji wizualnej i składa się z dwóch kluczowych elementów: generatora online i książki znaku.

Rozporządzenie nakłada na beneficjentów obowiązek umieszczenia billboardu, tablicy lub plakatu w łatwo widocznym miejscu w lokalizacji, w której projekt jest realizowany. Biorąc pod uwagę liczbę projektów wspieranych przez UE, takie elementy promocyjne mają potencjał, by dotrzeć do Europejczyków w niemal każdym zakątku UE.

Jednak obecnie na szczeblu europejskim brakuje wspólnej identyfikacji wizualnej, co w dużej mierze oznacza kakofonię elementów graficznych, które różnią się w zależności od programu operacyjnego, funduszu UE czy państwa członkowskiego, a nawet regionu. Aby zapanować nad tym „chaosem” oraz ujednoczyć i wzmocnić przekaz na temat wsparcia UE, dzięki generatorowi online wszyscy beneficjenci projektów będą mogli spersonalizować wymagane elementy promocyjne, korzystając z jednego szablonu, co pozwoli stworzyć ogólnounijną identyfikację wizualną.

Uzupełnieniem generatora online jest książka znaku zawierająca wskazówki i porady na temat jak najlepszego wykorzystania wszystkich elementów komunikacyjnych, np. sformułowania treści i ich rozmieszczenia. Beneficjenci, którzy korzystają z usług własnych grafików, znajdą w niej także szczegółowe informacje na temat marki UE i sposobu na spersonalizowanie swoich elementów komunikacyjnych.

Większa prostota, widoczność i przejrzystość to główne zasady, jakie przyświecają podejściu do działań komunikacyjnych w kolejnym okresie programowania. W tym kontekście generator i książka znaku mogą – ale nie muszą – stać się dla instytucji zarządzających i beneficjentów projektów rozwiązaniem gwarantującym spełnienie minimalnych wymogów



Standardowy szablon do publikacji zapewnia wizualną spójność w ramach wszystkich narzędzi komunikacyjnych

związanych z widocznością – i to tylko za pomocą kilku kliknięć! w ten sposób beneficjenci mogą przeznaczyć jak największe zasoby na inne działania komunikacyjne, jednocześnie przyczyniając się do ujednoczenia przekazu mającego dotrzeć do europejskich obywateli.

Wraz ze standardową formułą o finansowaniu, wspólną dla wszystkich programów wspieranych przez UE, nowa identyfikacja wizualna to duży krok w stronę większej spójności. Wzmacnianie przekazu na temat osiągnięć UE jest teraz ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej. Promowanie wspólnych wartości i wspólnej wizji może tylko zwiększyć świadomość o naszej marce, jaką jest Unia Europejska!

Generator online będzie dostępny w pierwszej połowie 2021 roku – link podamy wkrótce! ■

PANORAMA: powrót do przyszłości

To wydanie *Panoramy* jest wydaniem specjalnym – nie tylko dlatego, że jest to 75. numer magazynu, ale także ze względu na to, że jest to ostatni numer, który trafia do czytelników w dotychczasowym formacie.

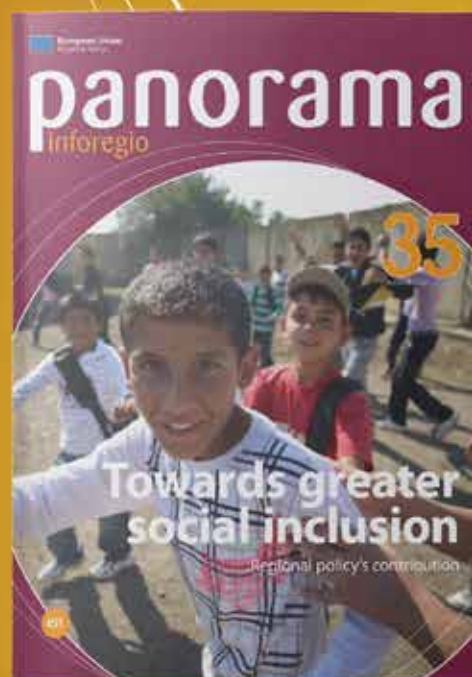
Magazyn *Panorama*, opublikowany po raz pierwszy w 2001 roku, miał za zadanie zwiększyć świadomość i wiedzę europejskich obywateli na temat unijnej polityki regionalnej i miejskiej. W magazynie w bardzo przystępny dla czytelników sposób poruszane są różnorodne tematy, obejmujące ekskluzywne wywiady, zagadnienia techniczne i finansowe, raporty dotyczące projektów, historie i opinie. Czytają go politycy, naukowcy i „zwykli” obywatele, korzystając z prenumeraty lub zdobywając kolejne numery w Punktach Informacji Europejskiej Europe Direct lub przedstawicielstwach UE.

Prezentowane okładki pokazują różnorodność omawianych tematów oraz pozwalają zobaczyć, jak zmieniała się szata graficzna magazynu w ciągu ponad dwudziestu lat jego wydawania.

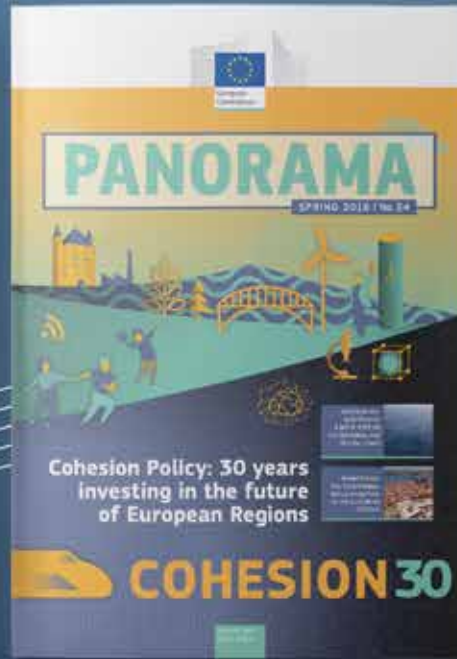


Ale to nie koniec zmian – *Panorama* przenosi się do internetu. W 2021 roku porzucimy kwartalne wydania w formacie PDF na rzecz artykułów publikowanych bezpośrednio w serwisie Inforegio z większą regularnością i w bardziej przystępnej i atrakcyjnej formie. Zamierzamy wykorzystać pełen potencjał wersji online i zamieszczać filmy wideo oraz interaktywne grafiki. Dla czytelników nowy format oznacza także wygodniejsze przeglądanie artykułów na różnych urządzeniach cyfrowych.

Jedno się nie zmienia: *Panorama* jest dla Was i o Was. Dlatego chętnie poznamy Wasze opinie, komentarze i sugestie, a także z przyjemnością opublikujemy Wasze artykuły, raporty czy historie. Zapraszamy do kontaktu pod adresem: regio-panorama@ec.europa.eu







PUNKT DANYCH

Tablica danych na temat koronawirusa: reakcja na kryzys w ramach unijnej polityki spójności

Pandemia COVID-19 to ogromne wyzwanie dla całej Unii Europejskiej. W walce z chorobą i jej skutkami społeczno-ekonomicznymi zaangażowane są społeczności lokalne i regionalne oraz władze krajowe. Jest to wyzwanie, któremu można sprostać, ale niezbędne do tego są solidarność i odpowiedzialność całego społeczeństwa i wszystkich państw członkowskich.

W kwietniu 2020 roku Komisja Europejska przyjęła dwa pakiety środków: [inicjatywę inwestycyjną w odpowiedzi na koronawirusa \(CRII\)](#) oraz [inicjatywę inwestycyjną „plus” w odpowiedzi na koronawirusa \(CRII+\)](#), aby umożliwić mobilizację funduszy z polityki spójności podczas kryzysu związanego z COVID-19.

Pakiet CRII nie oznacza uruchomienia nowych środków finansowych – zamiast tego przewiduje elastyczność w zagospodarowaniu istniejących, ale niewykorzystanych zasobów i możliwość skierowania ich tam, gdzie są najbardziej potrzebne.

Wśród innych elastycznych rozwiązań znajduje się możliwość przesuwania nieprzydzielonych środków unijnych między różnymi funduszami i różnymi kategoriami regionów, zwiększenie płatności zaliczkowych w celu poprawy przepływów pieniężnych oraz opcja ubiegania się o 100% współfinansowania przez UE w roku obrachunkowym 2020–2021.

W dniu 27 maja do inicjatyw CRII i CRII+ dołączył [pakiet REACT-EU](#) jako ich uzupełnienie – negocjacje w Radzie i Parlamencie Europejskim w sprawie jego przyjęcia nadal trwają.

Monitorowanie reakcji na kryzys związany z COVID-19 w ramach polityki spójności

Monitorowanie reakcji jest dosyć dużym wyzwaniem z perspektywy polityki spójności, która opiera się na zasadzie zarządzania dzielonego, obowiązującej dla ponad 390 programów. Pierwotne systemy monitorowania finansowego i monitorowania wskaźników nie zostały zaprojektowane do śledzenia konkretnych działań, jakie są obecnie podejmowane. W dniu 12 maja 2020 roku służby Komisji zaproponowały nowe [wskaźniki finansowe i wskaźniki produktu](#) – zestaw wspólnych wskaźników dotyczących COVID-19 dla programów krajowych i regionalnych.

WPŁYW DZIAŁAŃ W RAMACH CRII I CRII+

Na dzień 19 listopada 2020 roku najważniejsze liczby dotyczące środków zmobilizowanych w ramach nowych działań prezentują się następująco:

PRZEPROGRAMOWANIE

- › 6,3 mld euro w ramach realokacji środków UE na działania w sektorze zdrowia, co oznacza wzrost netto o 5,9 mld euro na poziomie UE;
- › 8,5 mld euro w ramach realokacji środków UE na wsparcie dla przedsiębiorców, co oznacza wzrost netto o 1,9 mld euro na poziomie UE;
- › 2,7 mld euro bezpośredniego wsparcia dla obywateli, w tym pracowników i słabszych grup społecznych.

(W kategorii „bezpośrednie wsparcie dla obywateli” w niektórych przypadkach przydzielone środki mogą pokrywać się ze środkami w ramach przeprogramowania z EFS na działania związane ze zdrowiem i przedsiębiorczością.)

ZMIANY ZASAD FINANSOWANIA

- › 7,6 mld euro uzyskano w ramach dodatkowych płatności zaliczkowych;
- › 129 programów polityki spójności skorzystało z opcji ubiegania się o 100% współfinansowania przez UE;
- › 3,3 mld euro przesunięto między funduszami i/lub kategoriami regionów.

“ W oczekiwaniu na porozumienie w sprawie pakietu REACT-EU państwa członkowskie w pełni wykorzystują elastyczność i płynność oferowaną przez fundusze spójności, aby pomóc osobom najbardziej dotkniętym pandemią: pracownikom służby zdrowia i szpitalom, MŚP i pracownikom. [...] Standardowe wsparcie w ramach polityki spójności koncentruje się na długoterminowych inwestycjach na rzecz konwergencji regionalnej, natomiast inicjatywa CRII zapewniła pomoc w sytuacji kryzysowej tam, gdzie była ona najbardziej potrzebna. ”

Elisa Ferreira, komisarz ds. spójności i reform

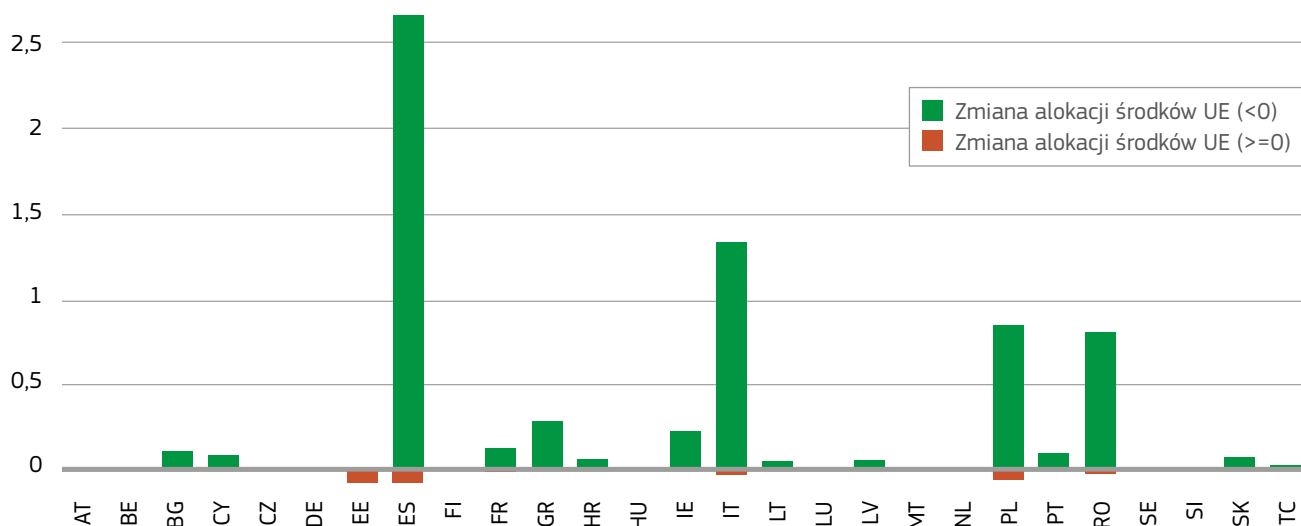
Duży wzrost w zakresie przydzielania środków unijnych na działania w sektorze zdrowia

W programach na lata 2014–2020 na strategiczne inwestycje w dziedzinie zdrowia przeznaczono ponad 10 mld euro unijnego wsparcia. Przesunięcia środków w ramach EFRR i EFS oraz pomiędzy tymi funduszami w wielu programach doprowadziły do zwiększenia kwoty netto wydatkowanej na działania w sektorze zdrowia. Po przyjęciu inicjatyw CRII i CRII+ wzrosła liczba modyfikacji programów, co wiąże się z tym, że do finansowania zaczęły kwalifikować się nowe działania, np. zakup środków ochrony indywidualnej czy leków, przeprowadzanie testów, zatrudnianie dodatkowego personelu medycznego lub udzielanie pomocy medycznej czy usług opieki domowej osobom ze słabszych grup społecznych.

Bardziej szczegółowe dane na temat wsparcia finansowego z unijnych środków, jakie zostało przeznaczone na walkę z COVID-19, przekazują te programy krajowe i regionalne, które zgodziły się na dokładne identyfikowanie i monitorowanie takiego wsparcia. Komisja współpracuje z instytucjami zarządzającymi tymi programami nad udoskonaleniem gromadzenia danych, jako że łączna kwota wsparcia unijnego przeznaczonego na realizację takich celów najprawdopodobniej będzie wyższa. Dane będą regularnie aktualizowane.

COVID-19 / CRII – ZMIANY W ZAPLANOWANYM WSPARCIU UE DLA SEKTORA ZDROWIA OD 1 LUTEGO 2020 R.

(W MLD EURO)



Większe wsparcie dla przedsiębiorców

Od samego początku wsparcie dla przedsiębiorców było głównym obszarem tematycznym w ramach polityki spójności, która przeznaczająca środki na różne działania, głównie prowadzone przez MŚP. Taka pomoc obejmuje m.in. badania i innowacje, przedsiębiorczość, efektywność energetyczną, dostęp do finansowania i cyfryzację.

Każdy kraj i każdy region opracował własne strategie walki z kryzysem związanym z koronawirusem, które często zakładają realokację środków z jednego działania z dużą liczbą nieprzydzielonych środków na inne, które ma większy potencjał do tego, by pobudzić gospodarkę i złagodzić skutki kryzysu. Źródłem finansowania mogą być inne obszary wsparcia lub inne priorytety w ramach tego samego obszaru.

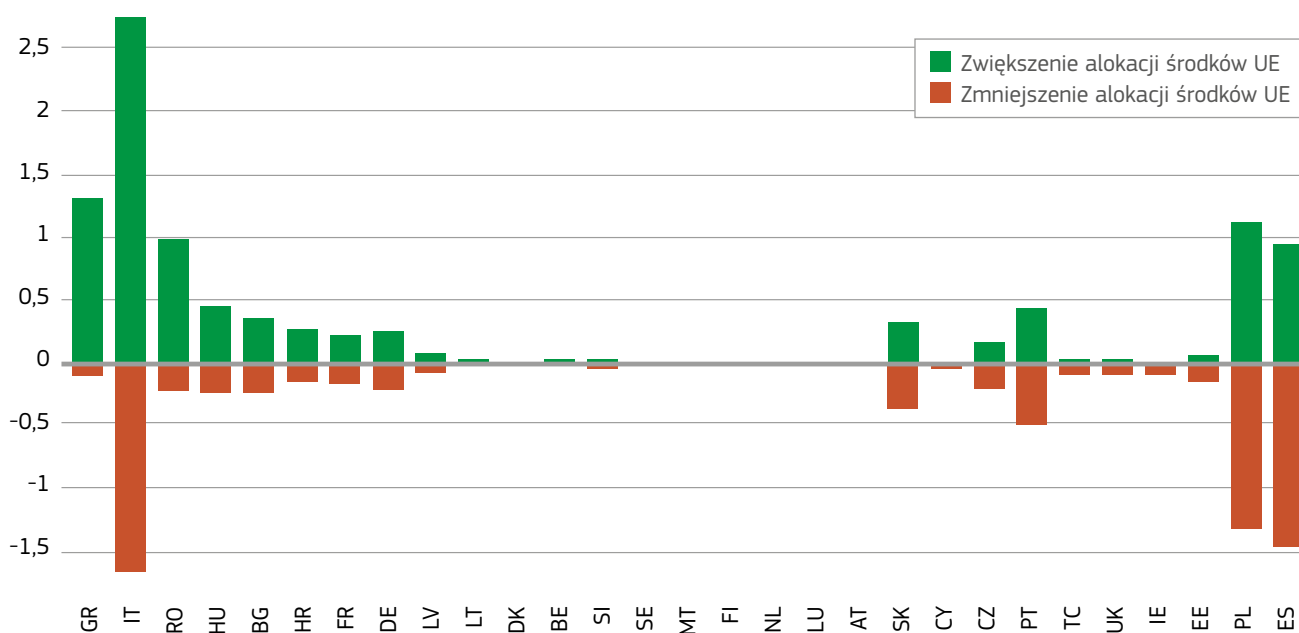
Wsparcie dla obywateli w walce ze skutkami pandemii

Kryzys związany z koronawirusem dotknął całe społeczeństwo, wpływając na życie obywateli na wiele różnych sposobów. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest głównym źródłem wsparcia m.in. w zakresie opieki społecznej, utrzymania miejsc pracy oraz pomocy dla słabszych grup społecznych.

Powyższy wykres pokazuje kwoty zaplanowane do przydzielenia na walkę ze skutkami pandemii lub przeciwdziałanie im, np. W ramach wsparcia na rozwiązania w zakresie pracy w zmniejszonym wymiarze czasu, dodatkowe wynagrodzenie dla pracowników służby zdrowia, zakup sprzętu IT i środków ochrony indywidualnej oraz świadczenie usług dla słabszych grup społecznych.

COVID-19 / CRII – ZMIANY W ZAPLANOWANYM WSPARCIU UE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW OD 1 LUTEGO 2020 R.

(W MLD EURO)



Czy istnieją kwestie, które chcieliby Państwo omówić w przyszłych edycjach PUNKTU DANYCH *Panoramy*?

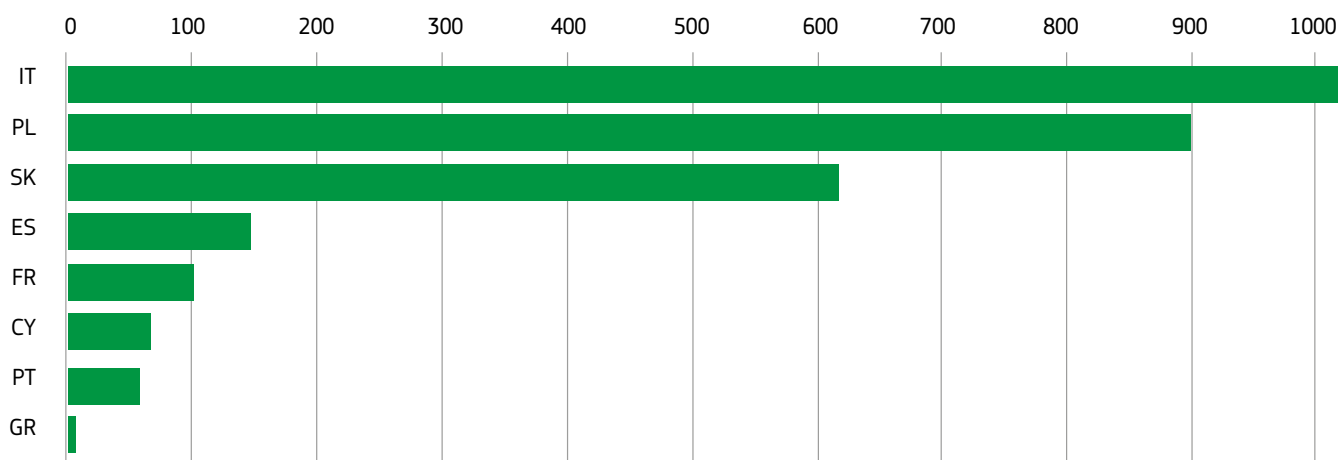
Czy istnieje zbiór danych, który chcieliby Państwo umieścić w otwartej platformie danych EFSI?

Jeśli tak, prosimy o kontakt na adres: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Zachęcamy do śledzenia najnowszych informacji na Twitterze [#ESIFopendata](https://twitter.com/ESIFopendata)

lub do zapisania się do naszego newslettera: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

WARTOŚĆ DZIAŁAŃ W RAMACH EFS NA RZECZ WALKI ZE SKUTKAMI PANDEMII COVID-19 (W MLN EURO)



Zwiększenie rocznych płatności zaliczkowych

Dzięki wprowadzeniu tego środka w pierwszym pakiecie CRII i jego automatycznemu zastosowaniu przez Komisję wszystkie programy zostały zasilone łączną kwotą 7,6 mld euro z nieodzyskanych płatności zaliczkowych z 2019 roku. Innymi słowy, państwa członkowskie mogą wykorzystać nieodzyskane roczne płatności zaliczkowe z 2019 roku na przyspieszenie wydatkowania środków na działania związane z pandemią. W praktyce oznacza to koncentrację wydatków na wstępie, jako że kwoty nieodzyskane w 2020 roku zostaną rozliczone lub odzyskane dopiero w momencie zakończenia okresu programowania.

Duża popularność ubiegania się o 100% współfinansowania przez UE wśród programów

Kraje mogą wyjątkowo wnioskować o skorzystanie z opcji finansowania wydatków deklarowanych na rok obrachunkowy 2020–2021 wyłącznie ze środków UE. Ta możliwość ubiegania się o 100% współfinansowania przez UE jest jednym z najpopularniejszych rozwiązań wykorzystywanych w przypadku zmodyfikowanych programów.

Przesunięcia środków między funduszami w niektórych krajach

Kraje mogą wnioskować o przesunięcie środków dostępnych w ramach programowania na rok 2020 między EFRR, EFS i Funduszem Spójności.

Podobnie, środki dostępne na 2020 rok można przesunąć między kategoriami regionów. Wirus najpoważniej dotknął najbardziej zurbanizowane obszary, co oznacza konieczność wdrożenia dodatkowych inwestycji związanych z ochroną zdrowia. ■

DODATKOWE INFORMACJE

Tablica danych na temat koronawirusa

[Podsumowanie wszystkich działań UE](#)

[w odpowiedzi na koronawirusa](#)

Najnowsze wiadomości na temat konkretnych reakcji w ramach polityki według kraju i regionu dla EFRR/ Funduszu Spójności

Najnowsze wiadomości na temat konkretnych [reakcji w ramach EFS](#)

Interreg podbija internet, czyli doroczne posiedzenie w sieci

W tym roku doroczne posiedzenie Interreg 2020 odbyło się w wyjątkowych okolicznościach pandemii COVID-19.

Największe wydarzenie w kalendarzu Interreg zgromadziło przedstawicieli instytucji zarządzających i wspólnych sekretariatów wszystkich programów Interreg – w tym Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) oraz programów współpracy transgranicznej (CBC) w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI). Celem spotkania było omówienie wyzwań i możliwości współpracy z Komisją Europejską.

Tegoroczne posiedzenie miało być także okazją do świętowania 30 lat Interreg. Taka okazja (nasze urodziny!) aż prosi się o wielką imprezę, postanowiliśmy jednak przesunąć ją na 2021 rok, gdy – mamy nadzieję – będziemy mogli spotkać się z Wami osobiście.

Doroczne posiedzenie Interreg odbyło się w dniach 15–16 października wyłącznie w formie cyfrowej, w tym samym czasie, co Europejski Tydzień Regionów i Miast. Wydarzenie wspierała niemiecka prezydencja w Radzie UE.

Spotkanie rozpoczęło się po południu 15 października 2020 roku od sesji plenarnej z udziałem Elisy Ferreiry, komisarz ds. spójności i reform, przedstawiciela niemieckiej prezydencji w Radzie UE oraz byłego komisarza Janeza Potočnika, który wygłosił specjalne przemówienie na temat roli współpracy terytorialnej w realizacji celów Zielonego Ładu.

Podczas sesji „Dialog młodych”, która również odbyła się tego popołudnia, młodzi ludzie związani z Interreg zaprezentowali manifest na temat przyszłości współpracy.

Dzień 16 października 2020 roku poświęcony był bardziej praktycznym kwestiom związanym z programowaniem na lata 2021–2027, w szczególności treści przyszłych programów oraz sposobom na większą koordynację i lepsze wykorzystywanie rezultatów. Dyskusje odbywały się w formie siedmiu trwających równocześnie warsztatów, których tematami przewodnimi były cele polityki (w tym dwa cele specyficzne dla Interreg), po których odbyła się sesja plenarna dotycząca koordynacji zorganizowana przy wsparciu programu Interact.



Komisja Europejska chciałaby podziękować wszystkim uczestnikom dorocznego posiedzenia Interreg 2020. Wprawdzie organizacja wydarzenia była dużym wyzwaniem technicznym, a forma wirtualna nigdy nie zastąpi spotkań twarzą w twarz, ale jest nam niemiernie miło, że tegoroczne wydarzenie nie tylko było okazją do nawiązania kontaktów, ale także przyciągnęło wielu uczestników z rodziny Interreg.

Współpraca transgraniczna w zakresie zdrowia – ważniejsza niż kiedykolwiek wcześniej

Celem warsztatów poświęconych [obszarowi zdrowia w ramach programów Interreg NEXT i IPA CBC](#), które zorganizowano podczas 18. Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast, było zwrócenie uwagi na znaczenie współpracy w zakresie zdrowia w regionach przygranicznych. Przedstawiciele programów IPA CBC Bułgaria–Serbia, ENI CBC Polska–Białoruś–Ukraina, CBC Belgia–Francja oraz Środkowoeuropejskiej Służby Inicjatyw Transgranicznych (CESCI) zaprezentowali udane projekty transgraniczne w zakresie zdrowia, omawiając przeszkody, jakie musieli pokonać, i wyzwania, którym musieli sprostać.

Pandemia COVID-19 pokazała nam, że współpraca transgraniczna w zakresie zdrowia nie polega tylko na dążeniu do poprawy życia mieszkańców regionów przygranicznych oraz zwiększania mobilności między regionami – może także wpływać na ważne decyzje dotyczące zdrowia lub życia pacjentów, jest zatem ważniejsza niż kiedykolwiek wcześniej.



Projekty
w zakresie zdrowia w ramach programu IPA CBC Bułgaria–Serbia

Swój głos w dyskusji dorzucili także eksperci z dyrekcji generalnych Komisji Europejskiej – DG SANTE, DG NEAR i DG REGIO, dzieląc się informacjami na temat powiązanych polityk oraz wsparcia finansowego i legislacyjnego. Wnioski z warsztatów można podsumować następująco: regiony sąsiadujące ze sobą na wewnętrznych i zewnętrznych granicach UE mierzą się z różnymi wyzwaniami, co wynika z różnic w systemach ochrony zdrowia oraz przepisach administracyjnych i prawnych. Przeszkodą mogą być także bariery językowe, wymogi wizowe oraz problemy z uznawaniem kwalifikacji personelu medycznego po drugiej stronie granicy. Ale jest jedno wspólne rozwiązanie: kontynuowanie współpracy!

Drugi Tydzień Strategii Makroregionalnych przenosi się do sieci!

To wydarzenie, które odbędzie się pod hasłem „Rethink, Recover, Reconnect”, ma trzy cele: „Rethink”, czyli na nowo przemyśleć zasady współpracy i sposób życia po pandemii; „Recover”, czyli wyjść z kryzysu społeczno-gospodarczego spowodowanego COVID-19 przy wsparciu strategii makroregionalnych; oraz

Drugi Tydzień Strategii Makroregionalnych odbędzie się w dniach 1–5 marca 2021 roku jako kolejne wydarzenie z cyklu, który rozpoczęliśmy na początku tego roku.

„Reconnect”, czyli zaktywizować zainteresowane strony z czterech makroregionów do wdrażania działań w praktyce.

Program wydarzenia powstał w oparciu o [sprawozdanie Komisji](#) oraz [konkluzje Rady w sprawie drugiego sprawozdania z realizacji strategii makroregionalnych](#), które:

- › upoważniają wszystkie zainteresowane strony do wspierania większej harmonizacji strategii makroregionalnych i funduszy UE;
- › promują odbudowę po COVID-19 z pomocą strategii makroregionalnych;
- › wprowadzają proces włączenia oraz
- › stawiają na większe zaangażowanie ludzi młodych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Więcej informacji na temat rejestracji na wydarzenie pojawi się wkrótce na naszej stronie [Info REGIO](#) lub na Twitterze [@RegioInterreg](#).



Wsparcie dla MŚP z regionów przygranicznych

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są podstawą europejskiej gospodarki, stanowiąc 99% wszystkich firm w UE. Jednak ich potencjał można dalej rozwijać, zwłaszcza w przypadku MŚP działających w regionach przygranicznych.

Wraz z partnerami z regionów przygranicznych UE Komisja Europejska pracuje nad promowaniem umiędzynarodowienia MŚP z tych obszarów.

MŚP odgrywają kluczową rolę we wszystkich sektorach europejskiej gospodarki, co stanowi wartość dodaną dla europejskiej konkurencyjności i zatrudnienia. Nawet w tak trudnych czasach jak pandemia MŚP udowodniły swoje znaczenie jako filaru europejskiej gospodarki. Jednak granice, które dzielą Europę, często dzielą również rynki, na których działają MŚP.

Wzmacnianie więzi biznesowych

Istnieje wiele powodów, dla których MŚP niechętnie prowadzą działalność transgraniczną. Aby je do tego zachęcić, Komisja Europejska oferuje przedsiębiorstwom różne możliwości umiędzynarodowienia i prowadzenia działalności gospodarczej w regionach przygranicznych.

W najnowszej „Strategii MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy”, opublikowanej w marcu 2020 roku, Komisja Europejska podkreśla dążenie UE do umiędzynarodowienia MŚP. Strategia opiera się na trzech filarach: budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji; zmniejszenie obciążeń regulacyjnych i poprawa dostępu do rynku; oraz lepszy dostęp do finansowania.



Pierwsza wirtualna wizyta studyjna, Hiszpania

Jak czytamy w komunikacie Komisji: „Europejskie MŚP postrzegają ustawodawstwo jako skomplikowane i uciążliwe, zwłaszcza ze względu na różne procedury w państwach członkowskich. Bariery te zniechęcają wiele z nich do prowadzenia działalności transgranicznej i zwiększania skali działalności. Jeśli to robią, często korzystają z pośrednictwa dużych platform, co prowadzi do nierównego poziomu siły przetargowej”.

Współpracując z rządami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, izbami handlowymi i innymi partnerami, Komisja wykorzystuje różne środki w celu poprawy możliwości dla europejskich MŚP w zakresie prowadzenia działalności transgranicznej. Kluczowe działania obejmują m.in.: wyznaczenie specjalnego pełnomocnika UE wysokiego szczebla ds. MŚP; mobilizację państw członkowskich do dzielenia się najlepszymi praktykami i ich przyjęcia; oraz zachęcanie państw członkowskich do wdrażania jednolitego portalu cyfrowego w sposób przyjazny dla MŚP.

Podjęcie wyzwania

Projekt INTER VENTURES realizowany w ramach programu Interreg Europe jest jedną z inicjatyw, których celem jest usprawnienie procesu umiędzynarodowienia MŚP. W jego działania zaangażowani są partnerzy z pięciu europejskich regionów przygranicznych z Węgier, Chorwacji, Włoch, Litwy, Polski i Hiszpanii. Wszyscy partnerzy i ich regiony znajdują się na różnych etapach rozwoju ekosystemów MŚP, od okazjonalnego prowadzenia współpracy transgranicznej po klastry skupiające firmy z różnych krajów. Dzięki wizytom studyjnym, wymianie dobrych praktyk i spotkaniom międzyregionalnym – najczęściej organizowanym online – partnerzy dzielą się swoimi pomysłami na temat promowania umiędzynarodowienia MŚP i wzmocnienia regionów w całej Europie. Rezultaty prac zostaną wykorzystane do opracowania zaleceń dotyczących polityki i planu działania.

Projekt INTER VENTURES, realizowany od 1 sierpnia 2019 roku do 31 lipca 2022 roku, a najprawdopodobniej do końca 2022 roku, otrzymał wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 1 376 708 EUR. W ramach projektu Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych (SERG) wspiera partnerów, udzielając im porad na temat sprawozdań i praktyk.

Kolejnym projektem Interreg koncentrującym się na MŚP w regionach przygranicznych jest KISS ME, którego celem jest porównanie podejść czterech różnych regionów przygranicznych do strategii i projektów ukierunkowanych na promowanie zaangażowania MŚP w całej UE. Partnerzy z czterech regionów przedstawiają rezultaty swoich prac, na podstawie których powstaną plany działania. Osiągnięcia projektu zostaną także rozpowszechnione na szczeblu europejskim, dzięki czemu wszystkie regiony będą mogły wspierać MŚP w procesie prowadzenia konkurencyjnej działalności ponad granicami. Realizacja projektu KISS ME rozpoczęła się 1 stycznia 2017 roku, a jej zakończenie planowane jest na 30 czerwca 2021 roku. Środki na jego wdrożenie, w wysokości 977 413 EUR, przekazał Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Patrząc na różne inicjatywy zapowiedziane w ramach obecnych i przyszłych programów UE, przyszłość MŚP w Europie wydaje się być świetlana. Przełamanie barier, jakie hamują rozwój



Warsztaty poświęcone planowaniu działań, INTER VENTURES

przedsiębiorstw w Europie, oraz odpowiednie wdrożenie umożliwiających to rozwiązań w regionach przygranicznych może okazać się kluczowym czynnikiem wzmocniającym skuteczną współpracę między MŚP w bardziej ekologicznej, lepiej połączonej i bardziej inteligentnej Europie.

Wiele zainteresowanych stron z całej Europy potwierdza potrzebę stworzenia lepszych warunków współpracy transgranicznej i jest świadomych związanych z tym korzyści. Nie można przecież zapomnieć, że sukces europejskich przedsiębiorstw, na wszystkich obszarach, oznacza sukces Europy i Europejczyków. ■

WIĘCEJ INFORMACJI

Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych (SERG): <https://www.aebr.eu/>

b-solutions rozwiązaniem problemów na obszarach przygranicznych

Od 2017 roku Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych (SERG), ogólnoeuropejska sieć przy- i transgranicznych regionów, kieruje inicjatywą *b-solutions*, która umożliwia organom publicznym i strukturom transgranicznym rozwiązywanie problemów prawnych i administracyjnych na obszarach przygranicznych oraz zapewnia im dostęp do specjalistycznego wsparcia technicznego.

Stworzona przez Dyрекcyję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, departament Komisji Europejskiej, inicjatywa *b-solutions* powstała, by zwiększyć skuteczność istniejących mechanizmów regulujących współpracę transgraniczną wzdłuż wewnętrznych granic państw UE i EFTA. Stanowi ona odpowiedź na wskazania zawarte w komunikacie z 2017 roku „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE”.

Pomimo sukcesów 30-letniego programu finansowania Interreg granice państw nadal hamują rozwój europejskich regionów przygranicznych.

Różne przepisy krajowe uniemożliwiają stworzenie wspólnej infrastruktury, co utrudnia obywatelom przekraczanie granic za pomocą transportu publicznego. Podobnie pacjenci nie mogą korzystać z usług opieki zdrowotnej w sąsiednich krajach ze względu na odmienne systemy refundacji, a pracownicy przygraniczni muszą mierzyć się ze skomplikowanym opodatkowaniem i świadczeniami socjalnymi, ponieważ państwa członkowskie stosują różne systemy zabezpieczenia społecznego.

To tylko kilka przykładów problemów wynikających z różnic w systemach administracyjnych i legislacyjnych. Władze lokalne, regionalne lub krajowe nie są w stanie ich rozwiązać bez optymalnego rozpoznania i niezbędnej wiedzy technicznej.

Inicjatywa *b-solutions* daje organom publicznym i strukturom transgranicznym możliwość otrzymania porady prawnej od specjalistów zewnętrznych, którzy analizują rozpoznane problemy i opracowują strategie pozwalające na ich rozwiązanie. Otwiera to nowe możliwości w zakresie skutecznego wspierania interakcji transgranicznych, a co za tym idzie – także ogólnego procesu integracji europejskiej.





Dotychczasowe osiągnięcia

Od początku 2018 roku Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych ogłosiło trzy różne zaproszenia do składania wniosków w celu rozpoznania nowych przeszkód w obrębie ośmiu różnych **obszarów tematycznych**: transport publiczny, opieka zdrowotna i służby ratownicze, wielojęzyczność, zatrudnienie, współpraca instytucjonalna, dowody i dane, usługi informacyjne oraz administracja elektroniczna.

Do tej pory w całej UE zidentyfikowano 66 przeszkód, z czego 43 przeanalizowano w ciągu ostatnich dwóch lat. Obejmowały one szeroką gamę różnych sytuacji, w których bariera o charakterze administracyjnym lub prawnym była złożona i wielowymiarowa. Co więcej, przyczyny leżące u podstaw problemów były zróżnicowane i dotyczyły różnych poziomów legislacyjnych i administracyjnych, od europejskich po lokalne.

Pomimo podobieństwa problemów występujących wzdłuż różnych granic nie istniało żadne gotowe rozwiązanie. Z tego względu specjaliści zaproponowali opracowanie ukierunkowanych rozwiązań dla każdego przypadku z osobna, które uwzględniałyby specyfikę danego regionu przygranicznego.

Często wymagało to zmiany ram prawnych. Dostępne narzędzia takie jak inicjatywa Interreg i Europejskie Ugrupowania Współpracy Terytorialnej okazały się pomocne, ale nie były w stanie w pełni rozwiązać problemów związanych z brakiem spójności lub zgodności różnych przepisów prawnych na poszczególnych obszarach. W wielu przypadkach europejski mechanizm transgraniczny oferowałby natychmiastowe rozwiązanie, gdyby został przyjęty.

Znacznie więcej informacji na temat analizy 43 przeszkód zawarto w pierwszym **kompedium *b-solutions***, opracowanym przez SERG i DG REGIO i opublikowanym w lipcu. W publikacji

opisano inicjatywę, przedstawiono zbiór zaleceń politycznych dla decydentów na różnych szczeblach oraz dołączono szczegółowy opis rozpoznanych przeszkód, który może stać się inspiracją dla innych zainteresowanych stron.

Co dalej?

23 nowe przeszkody wybrane w listopadzie 2020 roku dostarczają dalszych informacji na temat bardzo konkretnych sytuacji rozwijających się wzdłuż kilku unijnych granic. W ciągu nadchodzących miesięcy specjaliści wybrani w drodze **zaproszenia do składania deklaracji zainteresowania** i przypisani do niedawno rozpoznanych przypadków opracują nowe strategie eliminowania istniejących barier.

Nie na tym jednak kończy się inicjatywa *b-solutions*. Czwarte i ostatnie zaproszenie do składania wniosków zostanie ogłoszone w styczniu 2021 roku i pomoże zidentyfikować kolejne przeszkody. Organy publiczne i struktury transgraniczne z UE i sąsiadujących państw EFTA będą miały kolejną okazję, by przedstawić trudności, z jakimi borykają się podczas współpracy z sąsiadami.

Zainteresowane strony związane z Interreg powinny skorzystać z okazji, by osobiście przekonać się, jak *b-solutions* przyczynia się do rozwiązywania problemów natury prawnej i administracyjnej, ponieważ tego typu metodologia może być użyteczna podczas wdrażania kolejnej inicjatywy Interreg 2021–2027.

Czwarte zaproszenie zostanie opublikowane na **stronie internetowej *b-solutions***. Pod koniec jego realizacji zimą 2021/2022 wydany zostanie zestaw nowych publikacji skierowanych zarówno do specjalistów, jak i ogółu społeczeństwa.

Pomimo trudnych okoliczności, z jakimi nie mieliśmy wcześniej do czynienia, *b-solutions* i współpraca transgraniczna nie ustaną w działaniach! ■



WIĘCEJ INFORMACJI

<https://www.b-solutionsproject.com/>

Europejski wskaźnik postępu społecznego 2020: jak radzą sobie regiony?

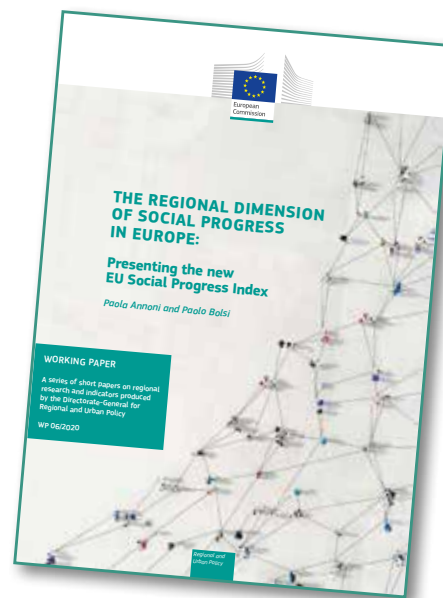
Najnowsza edycja europejskiego regionalnego wskaźnika postępu społecznego (2020 EU-SPI) została opublikowana w dniu 2 grudnia 2020 roku w ramach przygotowań do kolejnego okresu programowania polityki spójności.

Wskaźnik stosowany jest do mierzenia postępu społecznego każdego regionu europejskiego jako uzupełnienie tradycyjnej miary postępu gospodarczego opartej na produkcie krajowym brutto (PKB). W ramach dyskusji na temat stosowania wskaźników innych niż te oparte na PKB wskaźnik postępu społecznego został uznany za alternatywę dla konwencjonalnych wskaźników ekonomicznych. Co ważne, europejski wskaźnik postępu społecznego wykorzystuje jedynie wskaźniki społeczne i środowiskowe, aby lepiej odzwierciedlać rozwój społeczny.

Najnowsza edycja 2020 opiera się na ogólnych ramach globalnego [wskaźnika postępu społecznego](#) i dzieli się na 12 składników zgrupowanych wokół trzech szerszych wymiarów, z których pierwszy (podstawowe potrzeby ludzkie) opisuje podstawowe aspekty postępu społecznego, drugi (podstawy dobrostanu) skupia się na czynnikach pośrednich, a trzeci (możliwości) analizuje bardziej zaawansowane elementy rozwoju społeczeństwa. Europejski wskaźnik postępu społecznego 2020 obejmuje także 55 wskaźników cząstkowych, których głównym źródłem jest Eurostat, z danymi przekazanymi również przez Instytut Gallupa, Europejską Agencję Środowiska, ośrodek badawczy Quality of Government Institute oraz Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn.

Wskaźnik został zaprojektowany w celu ułatwienia prowadzenia analiz porównawczych obejmujących różne regiony UE i bazujących na szeregu różnych kryteriów, tym samym umożliwiając decydom i zainteresowanym stronom określanie mocnych i słabych stron regionów wyłącznie w kontekście aspektów społecznych i środowiskowych. Wiele z tych aspektów pokrywa się z obszarami tematycznymi inwestycji realizowanych w ramach polityki spójności, np. w dziedzinie podstawowych usług (zdrowie, edukacja, woda, odpady), dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych, efektywności energetycznej, kształcenia i rozwoju umiejętności czy zanieczyszczenia.

Wyniki w ramach wskaźnika są obliczane w skali od 0 do 100, gdzie 0 oznacza najniższy, a 100 najwyższy poziom postępu społecznego. Punktacja powstaje na podstawie najlepszych



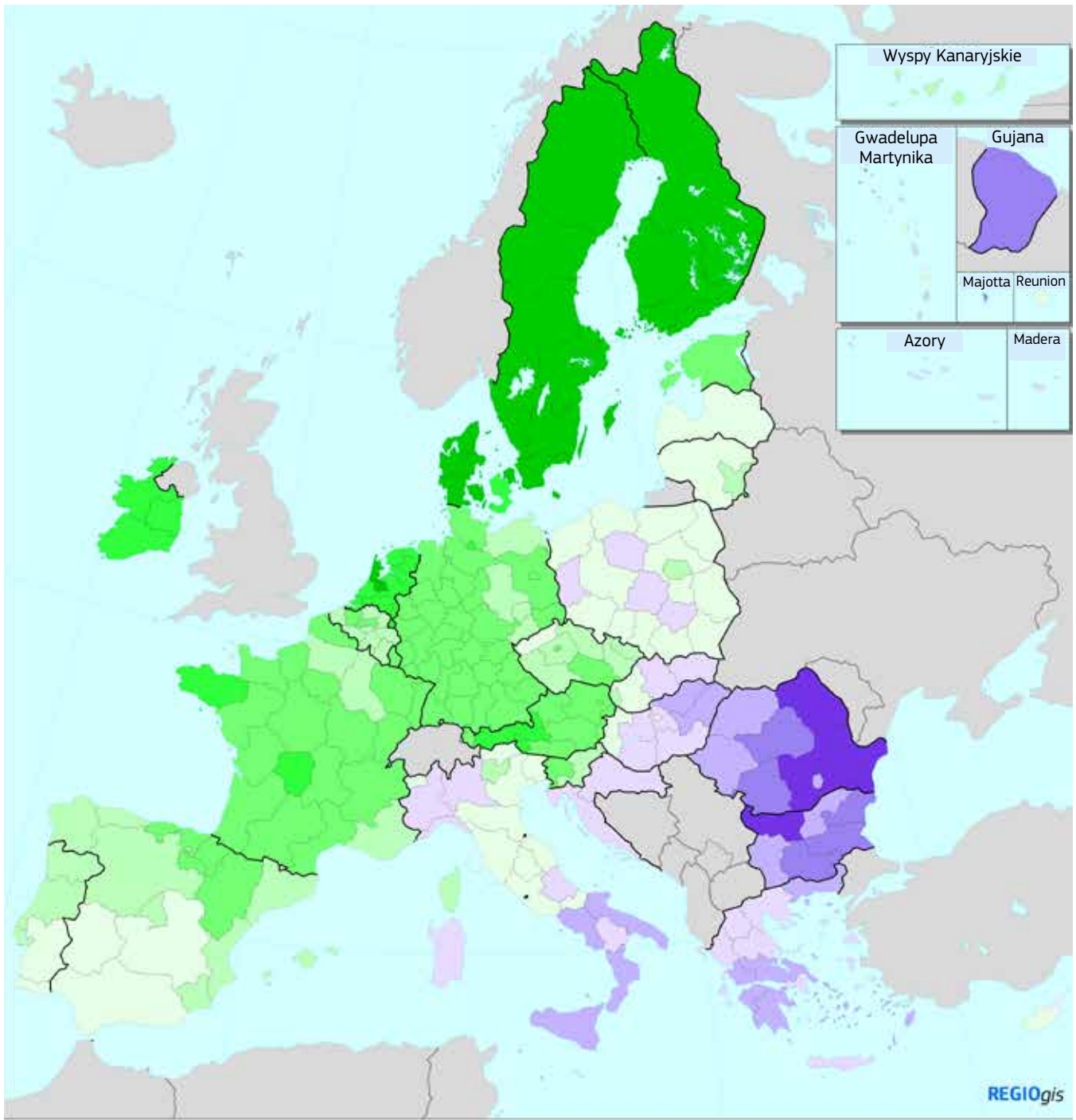
i najgorszych (możliwych) ogólnych wyników dla każdego wskaźnika cząstkowego określanych dla każdego regionu w Europie.

Wyniki edycji 2020 pokazują duże dysproporcje społeczne pomiędzy regionami oraz pomiędzy różnymi aspektami postępu społecznego. Najlepsze wyniki osiągają kraje nordyckie, zostawiając państwa Europy Południowo-Wschodniej daleko w tyle. W najlepszej dziesiątce znalazły się regiony ze Szwecji, Finlandii i Danii. Szwedzki region Övre Norrland zanotował najwyższy poziom postępu społecznego w UE (zachowując pozycję lidera z edycji 2016), na drugim miejscu uplasował się fiński region Helsinki-Uusimaa, a trzecie miejsce na podium zdobył szwedzki region Mellersta Norrland.

Wyniki wskazują, że unijne regiony osiągają, średnio, lepsze wyniki w podstawowych aspektach. Taki rezultat nie dziwi, ponieważ podstawowe aspekty postępu społecznego można łatwo poprawić, np. inwestując więcej w oczyszczanie ścieków czy mieszkalnictwo socjalne. W wymiarze możliwości można zauważyć większe dysproporcje: niektóre regiony plasują się wysoko, a inne zbierają niskie noty. Ten wymiar obejmuje bardziej subtelne aspekty postępu społecznego, które trudniej poprawić, np. walka z korupcją w instytucjach publicznych czy wspieranie kobiet w wejściu na rynek pracy i utrzymaniu zatrudnienia.

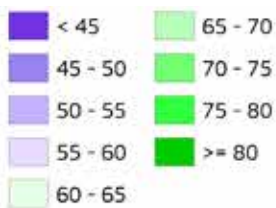
Edycja 2020 wskaźnika powstała dzięki udoskonaleniu zestawu wskaźników cząstkowych i poprawie wiarygodności danych regionalnych. Na stronie internetowej Komisji Europejskiej dostępnych jest szereg interaktywnych narzędzi, w tym karty wyników, mapy i wykresy słupkowe, a także dokument metodologiczny oraz interaktywny artykuł na otwartej platformie danych EFSI.

Europejski wskaźnik postępu społecznego – 2020 EU-SPI



Europejski wskaźnik postępu społecznego – 2020 EU-SPI

Indeks



Źródła: DG REGIO
Uwaga: Skala: 0–100

0 500 km

© Stowarzyszenie ds. granic administracyjnych EuroGeographics



Miasta z Europy i obu Ameryk łączą siły na rzecz zrównoważonej przyszłości

Zatłoczone ulice zamienione w bulwary dla pieszych i rowerzystów czy gospodarstwa rolne podnoszące bezpieczeństwo żywnościowe w biedniejszych dzielnicach – te i inne rozwiązania opracowane w ramach współpracy pomiędzy miastami w Europie i obu Amerykach wspierają zrównoważony rozwój obszarów miejskich i ułatwiają ich mieszkańcom życie podczas pandemii. Uczestnicy międzynarodowego programu współpracy miejskiej zaprezentowali swoje innowacyjne pomysły podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2020.

Międzynarodowy program współpracy miejskiej (IUC), finansowany przez UE, opiera się na założeniu, że w interesie wszystkich krajów leży promowanie ekologicznego rozwoju obszarów miejskich, dzięki któremu powstają przyjazne, zasobooszczędne i zorientowane na mieszkańców inteligentne miasta.

Od rozpoczęcia inicjatywy w 2017 roku miasta z całej Europy nawiązały współpracę z miastami z całego świata – w tym z Ameryki Północnej (IUC-NA) oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów (IUC-LAC) – aby dzielić się wiedzą i najlepszymi praktykami związanymi z wdrażaniem zrównoważonych rozwiązań problemów obszarów miejskich. Podczas specjalnej sesji zorganizowanej w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w dniu 13 października 2020 roku uczestnicy z tych części świata zaprezentowali wyniki takiej współpracy, której część poświęcona jest wprowadzaniu zasad sanitarnych w kontekście pandemii COVID-19 oraz realizacji pomysłów na bardziej ekologiczny sposób życia w pokoronawirusowej rzeczywistości.

„Uważamy, że działając razem, miasta będą mogły wyjść z kryzysu i zapewnić sobie różową przyszłość”, powiedział Rudolf Niessler, główny doradca ds. stosunków międzynarodowych w DG REGIO, otwierając sesję.

Ponad 100 przedstawicieli miast uczestniczących w programie IUC wzięło udział w tej specjalnej sesji, którą podzielono na dwie części: pierwsza dotyczyła mobilności i transformacji cyfrowej, a druga – gospodarki o obiegu zamkniętym i transformacji energetyki.

Mobilność

Miasta Buenos Aires, stolica Argentyny, i jej hiszpański partner Madryt nawiązały ścisłą współpracę, obejmującą często konsultacje w czasie rzeczywistym, ukierunkowaną na przekształcenie zanieczyszczonych, zatłoczonych i zaśmieconych ulic w przyjazne dla pieszych bulwary.

Rezultaty prac przyniosły szereg korzyści mieszkańcom. Na przykład w Buenos Aires około 75 % ulicy Avenida Corrientes, przy której mieści się wiele teatrów, księgarni, hoteli i restauracji, jest teraz zamknięte dla ruchu samochodowego, jak wyjaśnił Juan Vacas z Departamentu Przestrzeni Publicznej w Buenos Aires.

Ta nowa przestrzeń publiczna odegrała ważną rolę podczas pandemii COVID-19. Jak wyjaśnił Vacas podczas sesji, na bulwarze miasto mogło stworzyć nowy pas ruchu dla rowerów oraz chodniki i ścieżki rowerowe jako alternatywę dla transportu publicznego, a restauracje mogły otworzyć ogródki i tam obsługiwać klientów podczas zakazu serwowania posiłków w lokalach. W związku z przedłużającą się pandemią miasto planuje także organizować na bulwarze wydarzenia kulturalne.





Transformacja cyfrowa

Włoskie miasto Turyn połączyło siły z konsorcjum sześciu brazylijskich gmin, znanych pod wspólną nazwą Grande ABC, aby wymienić się wiedzą z wielu obszarów związanych z technologią, np. W zakresie inteligentnych dróg i „mobilności jako usługi” (MaaS), czyli koncepcji zakładającej łączenie wielu środków transportu wraz z możliwością rezerwacji, planowania i płacenia za usługi transportowe na wspólnej platformie cyfrowej.

W wyniku współpracy w ramach programu IUC Grande ABC stanie się pierwszym konsorcjum publicznym w Brazylii, które scentralizuje zarządzanie mobilnością grupy gmin.

Gospodarka o obiegu zamkniętym

W celu poprawy warunków życia w dzielnicy, w której 78 % mieszkańców jest narażonych na brak bezpieczeństwa żywnościowego, kolumbijskie miasto Barranquilla realizuje pilotażowy projekt miejskich gospodarstw rolnych, oparty na planie działania opracowanym w stolicy Włoch.

„Ogrody miejskie to świetny sposób na przekształcenie naszego systemu żywnościowego w system zrównoważony”, powiedział Manuel Trujillo z biura burmistrza miasta Barranquilla. „Dzięki metodologii z Rzymu nie musimy zaczynać od zera”.

Oprócz społeczeństwa obywatelskiego w realizację projektu pilotażowego zaangażowani są partnerzy zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego. Na wczesnych etapach projektu jego koordynatorzy dokładnie przeanalizowali i wzięli pod uwagę społeczność zamieszkującą okolice gospodarstwa – migrantów z obszarów wiejskich, którzy posiadają umiejętności rolnicze.

Jak podsumował Trujillo, projekt pilotażowy może stać się inspiracją dla większej ogólnomiejskiej inicjatywy, która „przyniesie realne rezultaty w dążeniu do pełnego wdrożenia zasad gospodarki o obiegu zamkniętym”.

Transformacja energetyki

Dzięki partnerstwu z łotewską stolicą Rygą kanadyjskie miasto Edmonton zmieniło swoje podejście do wykorzystywania wodoru jako paliwa do ogrzewania domów i zasilania pojazdów komunikacji miejskiej.

„Nasza tania energia elektryczna i gaz ziemny przez bardzo długi czas były łatwo dostępną alternatywą”, powiedziała Maurya Braun z miasta Edmonton. Ale dzięki programowi IUC może się to wkrótce zmienić.

Zespół miejskich ekspertów przeanalizował sposób, w jaki Ryga wykorzystuje wodór, w tym bliżej przyjrzał się temu, jak ryzykierolejbusy hybrydowe radzą sobie w niskich temperaturach oraz sprawdził, że takie pojazdy mają większy zasięg niż te zasilane wyłącznie prądem elektrycznym. Następnie swoje wnioski przedstawił władzom i komitetowi doradczemu miasta Edmonton.

„W efekcie włączyliśmy pojazdy zasilane wodorowymi ogniwami paliwowymi do naszej floty, wykorzystujemy też wodór jako paliwo do ogrzewania budynków w drugiej rundzie modelowania technicznego w ramach planowania transformacji energetyki w Edmonton”, powiedziała Braun. ■

ZMIANA PODEJŚCIA DO POKORONAWIRUSOWYCH MIAST

Kryzys związany z koronawirusem najbardziej dotknął miasta na całym świecie, w których mieszka ponad połowa ludności świata. Oznacza to, że tworzenie globalnych rozwiązań, które pozwolą zapewnić miastom świetlaną przyszłość, nabiera teraz nowego, jakże dużego znaczenia.

Dzięki informacjom przekazanych przez przedstawicieli ponad 30 miast z Europy i Ameryki Łacińskiej podczas siedmiu warsztatów w broszurze „**Open Dialogues IUC-LAC**” [„Otwarty dialog IUC-LAC”] zebrano porady na temat najlepszego toku postępowania dla obszarów miejskich w kontekście pokoronawirusowej rzeczywistości.

Broszura zawiera doświadczenia i wnioski związane z pandemią oraz zalecenia dotyczące priorytetów w nadchodzących latach, m.in. konieczność przeprojektowania przestrzeni miejskich, promowania większego wykorzystywania zasobów odnawialnych oraz transformacji różnych gałęzi przemysłu.

Poruszane tematy obejmują zarówno ponowne uruchomienie, jak i zmodernizowanie turystyki, która jest ważnym czynnikiem napędzającym gospodarkę wielu miast. W broszurze znajduje się także analiza dotycząca tego, czy pandemia może przyczynić się do zbudowania bardziej zielonej przyszłości obszarów miejskich oraz opracowania nowych podejść do odporności na zmianę klimatu.

http://iuc-la.eu/wp-content/uploads/2020/09/EN_Dialogos_abiertos.pdf

WIĘCEJ INFORMACJI

<http://iuc-la.eu/en/>

Instrumenty finansowe w ramach polityki regionalnej: gotowe na nowe wyzwania

Konferencja platformy doradczej *fi-compass*, która odbyła się w dniach 1–2 grudnia 2020 roku, była poświęcona instrumentom finansowym dostępnym w ramach polityki regionalnej. Wydarzenie skupione wokół EFRR i Funduszu Spójności przyciągnęło ponad 500 uczestników reprezentujących m.in. instytucje zarządzające, władze krajowe i samorządy lokalne, Komisję Europejską, Europejski Bank Inwestycyjny oraz publicznych i prywatnych pośredników finansowych.

Podczas inauguracji Elisa Ferreira, komisarz ds. spójności i reform, nadała ton wydarzeniu, podkreślając wyjątkową szansę, jaką daje nadchodzący okres programowania dzięki połączeniu wzmocnionej polityki spójności z nowymi instrumentami „Next Generation EU”, które będą wspierać reformy i inwestycje na bezprecedensową skalę.

Unijny budżet na nadchodzące lata będzie prawie dwa razy większy, z kwotą ok. 1,8 bln euro. Jednak ta wyjątkowa szansa jest też ogromną odpowiedzialnością, nie tylko w kontekście doprowadzenia do skutecznego ożywienia gospodarczego, ale także lepszego odbudowywania i mądrzejszego inwestowania w bardziej ekologiczną, cyfrową i konkurencyjną gospodarkę, jednocześnie zapewniając, by żaden region nie pozostał w tyle. Komisarz Ferreira zaleciła więc ostrożność, podkreślając, że środki finansowe dostępne dla państw członkowskich będą co najmniej bezprecedensowe – podobnie jak potrzeby inwestycyjne i niezbędne reformy. Dlatego też konieczna będzie silna

koordynacja pomiędzy wszystkimi źródłami finansowania UE oraz większa liczba instrumentów finansowych.

Komisarz wskazała na nowe rozporządzenia, które zapewniają więcej możliwości i większą elastyczność w zakresie wdrażania instrumentów finansowych polityki spójności, co umożliwi wszystkim zainteresowanym stronom czerpanie z takiej formy finansowania istotnych korzyści, do których należą: większa opłacalność, wyższa jakość projektów, efekt dźwigni i lepsze wykorzystanie funduszy. Aby to osiągnąć, musimy udowodnić, że rolą instrumentów finansowych nie jest pomoc bankom lub instytucjom finansowym, ale wspieranie inwestycji w gospodarkę realną i w spójność.

W tym samym tonie wypowiedział się Normunds Popenis, zastępca dyrektora generalnego DG REGIO, który podkreślił znaczenie instrumentów finansowych dla polityki spójności, podając przykłady skutecznych instrumentów finansowych. Wskazał także na potrzebę zbadania ich potencjału w sektorze miejskim, co jest kluczowym celem polityki w nowym okresie. Jest to związane z tym, że instrumenty finansowe mogą odegrać ogromną rolę we wspieraniu inwestycji na obszarach miejskich.

W wydarzeniu wzięła także udział wiceprezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), Lilyana Pavlova, która wyraziła zobowiązanie banku do dalszego wspierania polityki spójności poprzez udzielanie pożyczek, zarządzanie upoważnieniami i świadczenie usług doradczych.

Konferencja internetowa została częściowo zorganizowana w formie modułów tematycznych, aby umożliwić uczestnikom dołączanie do sesji, które najbardziej ich interesują. Instrumenty finansowe, które obejmują pożyczki, gwarancje, kapitał własny i quasi-kapitałowe instrumenty inwestycyjne, pozostaną waż-

“ Dzisiaj wyznaczamy kierunek dla nowej dekady, wyznaczamy kierunek dla nowych programów spójności, wyznaczamy kierunek dla odbudowy, wyznaczamy kierunek dla nowej i bardziej ekologicznej przyszłości. Musimy skupić się na tym, jak sprostać wyzwaniom, jak zmaksymalizować inwestycje i jak zbudować silniejsze i bardziej konkurencyjne regiony. Instrumenty finansowe odegrają kluczową rolę w tym procesie, więc ta konferencja jest jak najbardziej na czasie. ”

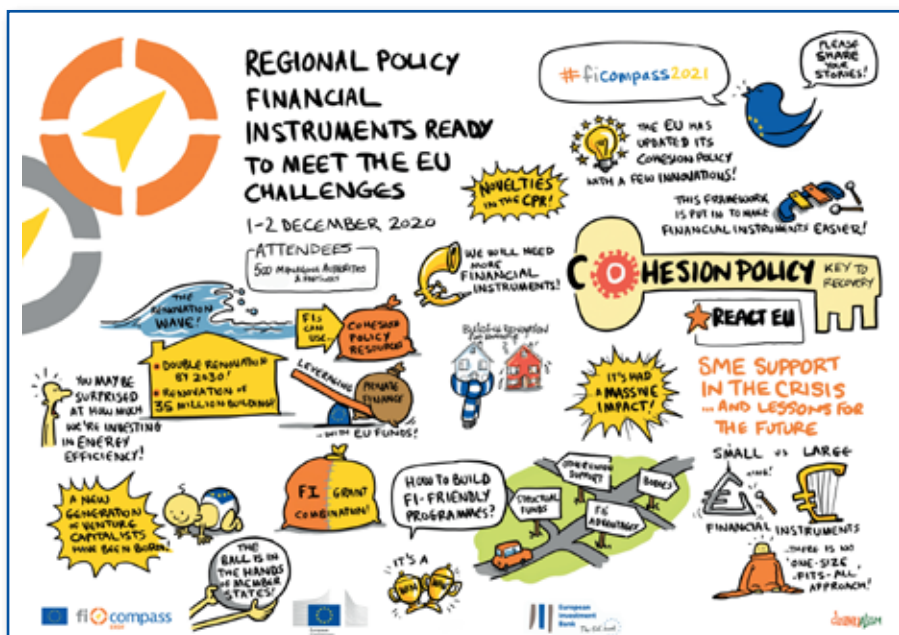
Elisa Ferreira, europejska komisarz ds. spójności i reform



nym mechanizmem realizacji środków polityki regionalnej i miejskiej w okresie programowania 2021–2027.

Tytuł tegorocznej konferencji – Instrumenty finansowe w ramach polityki regionalnej: gotowe na nowe wyzwania – idealnie podsumował wydarzenie, które zostało poświęcone wielu kwestiom horyzontalnym związanym z wdrażaniem instrumentów finansowych:

- Sesja informacyjna na temat nowego proponowanego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (RWP) i innych kluczowych przepisów. Proponowane RWP wprowadza szereg innowacji mających na celu uproszczenie różnych narzędzi dostępnych w ramach polityki UE oraz zwiększenie synergii pomiędzy nimi.
- Sesja z ekspertami z DG ENER i DG REGIO poświęcona finansowaniu unijnej inicjatywy „Fala renowacji” za pomocą instrumentów finansowych w połączeniu z dotacjami. Odnowione i zmodernizowane zasoby budowlane w UE pomogą utworzyć drogę do stworzenia zdekarbonizowanego i czystego systemu energetycznego. Renowacja budynków publicznych i prywatnych ma w tym kontekście zasadnicze znaczenie i została wyróżniona w Europejskim Zielonym Ładzie jako kluczowe działanie umożliwiające zwiększenie efektywności energetycznej w tym sektorze. Instrumenty finansowe w połączeniu z dotacjami odgrywają istotną rolę w mobilizowaniu niezbędnych środków finansowych w państwach członkowskich.
- Prezentacja DG REGIO i EBI na temat sposobów, w jaki państwa członkowskie mogą przygotowywać programy przyjazne dla instrumentów finansowych.
- Drugiego dnia jedna sesja została poświęcona programowi InvestEU. Z prezentacji i dyskusji panelowych uczestnicy mogli dowiedzieć się więcej na temat aktualnej sytuacji związanej z modułem państw członkowskich programu InvestEU; produktów i priorytetów politycznych w ramach obszarów polityki dotyczących MŚP oraz badań, innowacji i cyfryzacji (wysłuchując komentarzy przedstawicieli DG GROW i DG RTD); zakresu rozgraniczenia pomiędzy modułem państw członkowskich oraz modułem unijnym; oraz wdrażania modułu państw członkowskich dzięki relacji reprezentantów z dwóch państw członkowskich: Polski i Finlandii.
- Sesje równoległe były poświęcone instrumentom finansowym w kluczowych sektorach w nowych wieloletnich ramach finansowych: finansowaniu MŚP i efektywności energetycznej.



Duża liczba uczestników konferencji była dowodem ogromnego zainteresowania praktyków instrumentami finansowymi i ich lepszym poznaniem.

Komisja Europejska (DG REGIO, DG AGRI, DG EMPL i DG MARE) we współpracy z EBI uruchomiła platformę doradczą *fi-compass* w celu oferowania usług doradczych w zakresie instrumentów finansowych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Jej zadaniem jest wspieranie instytucji zarządzających funduszami ESF i innych zainteresowanych stron, zapewniając im praktyczną wiedzę i narzędzia edukacyjne, w tym szkolenia, seminaria i inne wydarzenia umożliwiające tworzenie sieci kontaktów.

Prezentacje z wydarzenia będą dostępne na platformie doradczej *fi compass*. W przypadku dalszych pytań związanych z prezentacjami z wydarzenia, nowym proponowanym RWP oraz programem InvestEU prosimy o kontakt pod adresem: REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu ■



fi compass

WIĘCEJ INFORMACJI

<https://www.fi-compass.eu/video/combo-combination-financial-instruments-and-grant>
<https://www.fi-compass.eu/video/energy-efficiency-housing>

18 EUROPEJSKI TYDZIEŃ

REGIONÓW I MIAST



Rekordowa frekwencja podczas corocznego święta regionów i miast zorganizowanego tym razem w sieci

Pomimo wielu niepewności związanych z COVID-19 18. Europejski Tydzień Regionów i Miast po raz kolejny pobił rekordy frekwencji. Edycja internetowa przyciągnęła ok. 12 000 uczestników, którzy mogli wziąć udział w ok. 500 sesjach online oraz w wirtualnej wystawie.

Wydarzenie, zorganizowane pod hasłem „Restart. Europe.Together” [„Wspólnie zrestartujemy Europę”], trwało trzy tygodnie, z których każdy poświęcony był innemu tematowi.

Tematem pierwszego tygodnia było [wzmocnienie pozycji obywateli](#), a podczas sesji roboczych omawiano m.in. takie zagadnienia, jak e-demokracja, współtworzenie usług publicznych czy przedsiębiorczość.

W drugim tygodniu, w którym skupiono się na [spójności i współpracy](#), odbyły się liczne sesje robocze oraz wszystkie najważniejsze wydarzenia polityczne.

Trzeci tydzień, poświęcony „[zielonej Europie](#)”, rozpoczął się od inauguracji Zielonego Tygodnia zorganizowanego przez DG ENV. Podczas wydarzenia omawiano koncepcję „zielonej Europy” w ramach sesji roboczych ukierunkowanych na takie tematy, jak realizacja Zielonego Ładu, efektywność energetyczna czy różnorodność biologiczna.



Margaritis Schinas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, był zaproszonym gościem pierwszego odcinka mini dokumentu „Together, we have built Europe”

Nowością w tym roku była platforma [Live&Replay](#), na której udostępniano nagrania wszystkich sesji, co jeszcze bardziej podniosło frekwencję podczas imprezy.

Wydarzenie rozpoczęło się od emisji mini dokumentu „Together, we have built Europe” [„Razem zbudowaliśmy Europę”] – serii siedmiu odcinków przedstawiających rozwój UE oraz narodziny polityki spójności i jej wpływ na budowanie Unii. Po każdej emisji dwóch komentatorów (były przedstawiciel UE i młody obywatel UE) omawiało odcinek podczas sesji online.



THE EUROPEAN AWARDS FOR INNOVATIVE PROJECTS



ESA BIC

TAKE THE COOL
FOOD CHALLENGE

E-SCHOOLS



SHICC

ENERGY
@SCHOOLTIME IS NOW
FOR CHANGE

Regiostars 2020: ceremonia wręczenia nagród

Dialog obywatelski

„Inspirująca”, „począająca”, „satysfakcjonująca” – to słowa używane przez młodych uczestników dialogu obywatelskiego do opisanie sesji, która odbyła się w dniu 12 października 2020 roku. Była to międzypokoleniowa debata z udziałem młodych ludzi i Elisy Ferreiry, komisarz ds. spójności i reform, na temat wpływu polityki spójności na młodsze pokolenie.

Ceremonia wręczenia nagród REGIOSTARS

Od 2008 roku bezstronne jury nagradza najlepsze projekty realizowane w ramach polityki spójności i przyznaje im nagrody REGIOSTARS. Tegoroczne kategorie to: 1) Inteligentny wzrost gospodarczy: Transformacja przemysłowa na rzecz inteligentnej Europy, 2) Trwały wzrost gospodarczy: Gospodarka o obiegu zamkniętym dla ekologicznej Europy, 3) Wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu: Umiejętności i edukacja na rzecz cyfrowej Europy, 4) Rozwój obszarów miejskich: Zangażowanie obywateli na rzecz europejskich miast opartych na zasadzie spójności, oraz 5) 30 lat Interreg (temat roku): Wzmocnienie pozycji młodzieży na rzecz współpracy ponad granicami. Głosować mogli także obywatele, wybierając zdobywcę nagrody publiczności.

Do edycji 2020 zgłosiła się rekordowa liczba uczestników – 206 – co, jak skomentowała komisarz Ferreira, „pokazuje coraz większą wartość tego konkursu, który promuje najlepsze praktyki związane z unijną polityką spójności i nagradza beneficjentów projektów za ich doskonałe wykorzystywanie funduszy UE w praktyce”.

Nagrodę w kategorii „Inteligentny wzrost gospodarczy” ogłosił Paolo Gentiloni, komisarz ds. gospodarki, a zwycięzcą okazał się projekt „ESA BIC Portugal” z portugalskiego regionu centralnego. W kategorii „Trwały wzrost gospodarczy” zwyciężył projekt „Take the Cool Food challenge” realizowany w ramach programu Interreg Francja (La Manche) Anglia – zwycięzcę



Elisa Ferreira (z przodu po lewej stronie) dołączyła do dialogu obywatelskiego z młodymi studentami dziennikarstwa i uczestnikami kursu „At the School of Open Cohesion” („Szkoła otwartej spójności”)

wskazał komisarz ds. środowiska i oceanów, Virginus Sinkevičius. Z kolei komisarz ds. miejsc pracy i praw socjalnych, Nicolas Schmit, miał przyjemność uszczęśliwić zespół chorwackiego projektu „E-SCHOOLS”, który zdobył nagrodę w kategorii „Wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu”. Głos zabrała też Věra Jourová, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej ds. wartości i przejrzystości, która ogłosiła, że najlepszym projektem w kategorii „Rozwój obszarów miejskich” został „SHICC – Sustainable Housing for Inclusive and Cohesive Cities”, finansowany w ramach programu Interreg Północno-Zachodnia Europa. Tytuł zwycięzcy w kategorii „30 lat Interreg”, wskazanego przez Marię Gabriel, komisarz ds. innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży, trafił do projektu „ENERGY@SCHOOL” realizowanego w ramach programu Interreg Europa Środkowa. I wreszcie, Eric Mamer, główny rzecznik Komisji Europejskiej, ogłosił zdobywcę nagrody publiczności: projekt „Teraz czas na zmiany” z programu Interreg Litwa-Polska, na którego oddano 8 300 głosów.



Anastasia Lopez (Austria) i Francisco Sezinando (Portugalia) przyjmują nagrodę im. Bartosza Niedzielskiego i Antonio Megalizziego dla początkujących dziennikarzy

Program medialny

Pomimo pandemii kilku dziennikarzy przyjechało do Brukseli, by osobiście relacjonować wydarzenie. Ogólnie ukazały się 733 sprawozdania z imprezy w mediach europejskich i światowych.

Po raz drugi od tragicznej śmierci Antonio Megalizziego i Bartosza Niedzielskiego w Strasburgu przyznano nagrodę ich imienia dwóm najbardziej obiecującym młodym dziennikarzom z Europy. Elisa Ferreira, komisarz ds. spójności i reform, ogłosiła, że laureatami nagrody im. Bartosza Niedzielskiego i Antonio Megalizziego w 2020 roku są Anastasia Lopez z Austrii i Francisco Sezinando z Portugalii – młodzi profesjonalści, którzy są wprawdzie na początku kariery dziennikarskiej, ale już udało im się wiele osiągnąć.

Live&Replay

18. Europejski Tydzień Regionów i Miast nie mógłby się udać bez [platformy Live&Replay](#) – dzięki niej wszyscy uczestnicy i osoby zainteresowane wydarzeniem mogą obejrzeć nagrania wszystkich sesji. Materiały będą dostępne na platformie przez rok. ■

Przygotowania do kolejnej edycji tego corocznego wydarzenia już się rozpoczęły – zapraszamy wszystkich w dniach 11–14 października 2021 roku. Dzięki opiniom zwrotnym od uczestników edycja 2021 będzie poświęcona czterem tematom: ekologia, spójność, obywatele i rozwiązania cyfrowe. **Do zobaczenia!**

PROGRAM MEDIALNY YOUTH4REGIONS

Poniżej prezentujemy kolejny tekst zgłoszony do konkursu na blog dla młodych dziennikarzy – YOUTH4REGIONS.

Program medialny Youth4Regions wspiera nowe pokolenie dziennikarzy specjalizujących się w polityce regionalnej i zachęca młodych Europejczyków do pisania o projektach dofinansowanych ze środków unijnych.



Liczą się Europejczycy

Październik 2020: To był dla mnie bardzo pracowity miesiąc – próbowałam pogodzić uczelnię i pracę nad projektami dla klientów, chaotyczne spotkania w przestrzeni wirtualnej i samotne spacerunki po plaży.

W międzyczasie świat wchodził w drugą falę pandemii, która czerwonym kolorem pokrywała kolejne obszary na mapie. Mimo to dotarłam do Brukseli i dołączyłam do uczestników programu Youth4Regions Media 2020, w ramach którego ponad 20 młodych dziennikarzy z całej Europy i spoza niej relacjonowało 18. Europejski Tydzień Regionów i Miast.

Mogłabym opowiedzieć o tym, jak wiele nauczyło mnie to doświadczenie, o tym, jak cenna była dla mnie możliwość uzyskiwania informacji na temat przyszłości europejskiego dziennikarstwa prosto z mediów, z których codziennie korzystam, lub o dreszczyku emocji związanym z odkrywaniem innego rodzaju dziennikarstwa, wychodzeniem z mojej strefy komfortu, jaką jest pisanie.

Mogłabym opowiedzieć o uczuciu towarzyszącym myśli, że jestem w samym sercu maszyny decyzyjnej, w której przez długi czas chciałam pracować, jeszcze zanim zajęłam się dziennikarstwem. Lub o tym, jak sama obecność, bycie świad-



Marta to europejska i włoska dziennikarka internetowa poruszająca różne tematy dotyczące społeczeństwa, środowiska i praw człowieka. Obecnie studentka europejskich studiów dziennikarstwa Mundus w Danii i Zjednoczonym Królestwie, specjalizująca się w wojnach i konfliktach.

Dowiedziała się o Youth4Regions za pomocą poczty pantoflowej i stwierdziła, że będzie to świetna okazja, by poznać inny wymiar dziennikarstwa i europejskiej tożsamości.

kiem otwartości polityków wysokiego szczebla, kiedy z uwagą słuchali przedstawiciele młodego pokolenia, a jednocześnie ich skromności, kiedy przedstawiali dziennikarzom sojusz na rzecz zielonej, cyfrowej i spójnej Europy, napełniło mnie nadzieją i wzmocniło moje zaangażowanie w ogólnoeuropejską solidarność.





Komisarz Elisa Ferreira z dwoma laureatami nagrody (po lewej), urzędnikami Komisji i innymi finalistami nagrody im. Bartosza Niedzielskiego i Antonio Megalizziego dla początkujących dziennikarzy

Mogłabym opowiedzieć o tym, jak wielkim zaskoczeniem była dla mnie wiadomość, że znalazłam się na liście nominowanych do nagrody im. Bartosza Niedzielskiego i Antonio Megalizziego, lub o tym, jak niezręcznie czułam się, siedząc na scenie i słuchając pochwał na temat mojej pracy, bo na co dzień ja stoję po drugiej stronie kamery, a poza tym z natury jestem aż nazbyt skromna.

Opowiem jednak zamiast tego o ludziach. Spotkanie z innymi ludźmi niż osoby, z którymi mieszkasz w czasach pandemii, to niesamowicie budujące doświadczenie. Zamiast po plaży spacerowałam wśród unijnych budynków, i już nie samotnie, a w towarzystwie – oczywiście z zachowaniem dystansu. Dodatkową wartością nawiązanych wówczas relacji jest wyjątkowość samych uczestników – utalentowanych, zaangażowanych i otwartych ludzi. Tak wiele różnych środowisk kulturowych, akademickich i zawodowych, ale wszystkie jednocy wspólny cel: dobrej jakości dziennikarstwo, które walczy z populizmem i dezinformacją oraz dostarcza faktów, rozwiązań i nadziei. Chociaż jestem przyzwyczajona do życia w międzynarodowym środowisku, to jednak to, czego grupa tak różnych, choć w zdecydowanej większości białych, ludzi zgromadzonych w jednym pokoju jest w stanie dokonać, nigdy nie przestaje mnie zadziwiać.

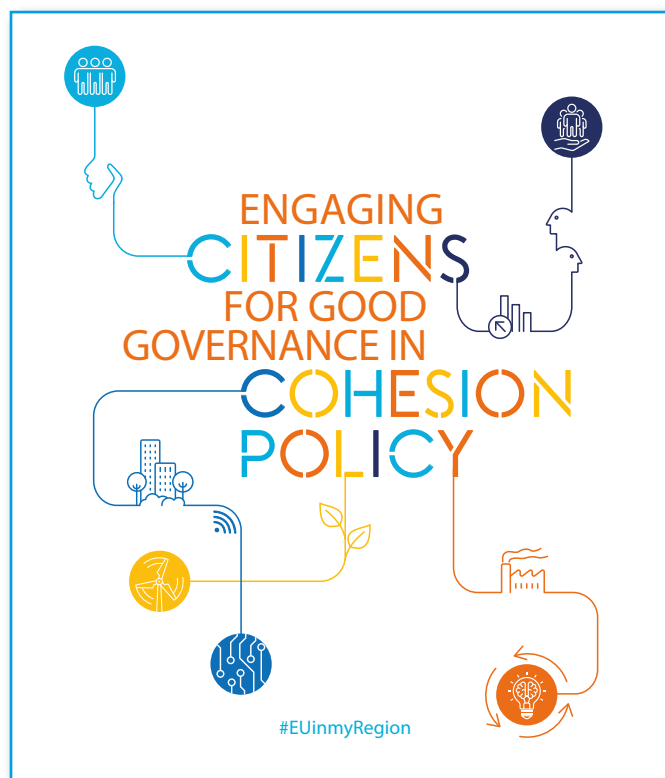
Wszyscy – od nastolatków po dorosłych przed trzydziestką – mogliśmy wymieniać się doświadczeniami zawodowymi i osobistymi, dyskutować o światopoglądach i opowiadać o wpływie UE w naszych własnych regionach. Najbardziej uderzyło mnie jednak pragnienie wspierania się nawzajem, czy to poprzez korektę tekstu, czy też pomoc w nakręceniu wywiadu, „żebyście mogli skupić się na pytaniach”.

To metafora, metareprezentacja europejskiego snu – współpraca pomimo naszych różnic i dzięki nim.

Wyjechałam, marząc o powrocie, pragnąc przyczynić się do zacieśnienia współpracy transgranicznej z osobami, które udało mi się w niecały tydzień poznać, i mając pewność, że jeśli UE uda się sprawić, że w tak szalonych czasach będziemy okazywać sobie bliskość i wsparcie, to przetrwamy jeszcze większą próbę. UE to nie tylko instytucje i zestaw wartości – to także tworzący ją ludzie. Tylko to się ostatecznie liczy. ■

Marta Silvia Viganò
Absolwentka programu [Youth4Regions 2020](#)
[dla przyszłych dziennikarzy](#)

Polityka spójności: ściśła współpraca z obywatelami i na ich rzecz



Unijnej polityce spójności od zawsze przyświecał jeden cel: działanie na rzecz mieszkańców UE i zapewnianie, by decyzje były podejmowane jak najbliżej obywateli. Oznacza to, że kluczowym słowem dla polityki spójności jest „współpraca”.

Polityka spójności w ogromnym stopniu przyczyniła się do zniwelowania nierówności związanych z możliwościami rozwoju, różnicami pomiędzy regionami czy poziomem życia. Jej fundusze zasiliły inwestycje ukierunkowane na pobudzenie i zwiększenie konkurencyjności gospo-

darki, tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy, oferowanie młodym ludziom dostępu do edukacji i kształcenia zawodowego, poprawę mobilności i dostępności, ochronę środowiska oraz poprawę warunków życia w miastach i społecznościach. W tym kontekście nie można nie przyznać, że jest to polityka najbliższa wszystkim obywatelom UE.

Jak dotąd polityka spójności może pochwalić się wieloma dobrymi przykładami aktywnego zaangażowania obywateli, lokalnych społeczności i społeczeństwa obywatelskiego. Strategie na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zintegrowane inwestycje terytorialne w miastach, innowacyjne działania miejskie i programy współpracy transgranicznej Interreg udowodniły, że inwestycje w rozwój lokalny są zbieżne z interesami i potrzebami mieszkańców, którzy czerpią z nich korzyści.

Na większą skalę strategie makroregionalne i partnerstwa w ramach agendy miejskiej dla UE z powodzeniem eksperymentują z różnymi sposobami partycypacyjnego sprawowania rządów.

Czynnikiem, który mocno napędza uczestnictwo, są także innowacje. Otwarta platforma danych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych sprawiła, że polityka spójności stała się najbardziej przejrzystą polityką inwestycyjną w dzisiejszych czasach dzięki możliwości śledzenia jej wdrażania i rezultatów. Wykorzystanie otwartych danych uutorowało drogę do inicjatyw w zakresie aktywnego monitorowania obywatelskiego.

Dzięki tak zwanym paktom na rzecz uczciwości organizacje społeczeństwa obywatelskiego sprawdzają, czy środki publiczne na projekty finansowane przez UE są wydatkowane w sposób rzetelny i wiarygodny, co zwiększa zaufanie do zamówień publicznych oraz podnosi jakość inwestycji. W podobnym kontekście pilotażowy kurs „At the School of Open Cohesion” [„Szkoła otwartej spójności”] miał na celu wypromowanie wśród uczniów szkół średnich zaangażowania się w monitorowanie projektów realizowanych w ich mieście czy regionie i weryfikowanie, czy przynoszą założone rezultaty. W okresie 2021–2027 uczestnictwo będzie jeszcze łatwiejsze dzięki dostępowi do informacji.



Wzmacnianie więzi

Szczere i mocne zaangażowanie obywateli w politykę spójności oznacza zmianę paradygmatu. Instytucje publiczne otwierające się na uczestnictwo obywateli nie mają się czego bać. Wręcz przeciwnie, mogą tylko skorzystać na odnowionych i wzmocnionych relacjach z osobami, które nadzorują ich działalność.

Jednocześnie, biorąc udział w podejmowaniu ważnych decyzji dotyczących swojej przyszłości, obywatele będą czuć się bardziej zaangażowani i odpowiedzialni. Jest to klasyczna sytuacja, w której każdy wygrywa, a rezultatem jest lepsze sprawowanie rządów, co oznacza nie tylko godną zaufania administrację, która proaktywnie tworzy możliwości uczestnictwa dla zainteresowanych stron, ale także szansę na budowanie większych zdolności, rozwój wiedzy oraz wzmacnianie spójności społecznej, której podstawą jest silne poczucie odpowiedzialności.

Dlatego też na konferencji wysokiego szczebla, która odbyła się w lutym tego roku, Elisa Ferreira, komisarz ds. spójności i reform, skierowała ważne przesłanie do wszystkich państw członkowskich i regionów: „Nadszedł czas, aby polityka spójności zaczęła współpracować z obywatelami”. Jest to droga, z której nie możemy już zbroczyć. Co więcej, posunęliśmy się już o jeden krok do przodu, promując szereg trwających inicjatyw, które motywują i inspirują instytucje zarządzające i organizacje społeczeństwa obywatelskiego do traktowania obywateli nie tylko jako beneficjentów, ale także uczestników, pomysłodawców rozwiązań i decydentów.

Współtworzenie jest jednak skuteczne tylko wtedy, gdy jest dostępne na stałe i staje się normą. Możliwość kształtowania regionu to zarówno szansa, jak i duża odpowiedzialność, a obywatele powinni traktować ją jako coś przydatnego.

Inwestycja w naszą przyszłość

Przed nami kilka pełnych wyzwań lat. Musimy zadbać o to, aby środki unijne z nowego długoterminowego budżetu UE i instrumentu „Next Generation EU” wspierały odbudowę europejskiej gospodarki po pandemii koronawirusa oraz umożliwiły transformację ekologiczną i cyfrową. Pomoże to w budowie bardziej odpornego społeczeństwa w oparciu o solidarność i wspólne priorytety.

Aby zapewnić, by nikt nie pozostał w tyle, sprawiedliwa transformacja będzie musiała polegać na prawdziwym i skutecznym partnerstwie nie tylko z siłami gospodarczymi w dotkniętych regionach, ale także z lokalnymi mieszkańcami, zwłaszcza młodymi osobami, które będą zbierać owoce całego procesu.

Konferencja na temat przyszłości Europy, ogólnoeuropejska inicjatywa zorganizowana w duchu demokracji uczestniczącej i deliberatywnej, zakończy się sukcesem tylko wtedy, gdy uda się połączyć doświadczenia zdobyte w ramach realizacji polityki spójności z opiniami zebranymi w ramach dialogu z obywatelami. Bliskie partnerstwo między instytucjami UE, państwami członkowskimi, regionami i gminami stanowi naturalne ramy przyszłej debaty.

Najlepszym sposobem na osiągnięcie celów, dla jakich konferencja została zorganizowana, jest dawanie dobrego przykładu, pobudzanie debaty, dzielenie się doświadczeniami oraz prezentowanie korzyści płynących ze współpracy z obywatelami. Polityka spójności jest jak ogólnodostępne forum, które umożliwia zaangażowanie obywateli UE w budowanie niezbędnych zdolności i tworzenie publicznych instrumentów inwestycyjnych na rzecz przyszłości Europy. ■

WIĘCEJ INFORMACJI

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/citizens_good_governance



Postawa proekologiczna staje się trendy, więc na co czekasz?

Piętnastu młodych influencerów z mediów społecznościowych wyruszyło w podróż, aby poznać ludzi realizujących przełomowe zielone projekty regionalne oraz zwiększyć świadomość wśród swoich rówieśników z całej Europy na temat wiodącej roli UE w walce ze zmianą klimatu.

Podróże w ramach kampanii Green Trip zainicjowanej przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, departament Komisji Europejskiej, trwały od października do grudnia 2020 roku. Cel podróżników? Pokazać młodym Europejczykom, że działania na rzecz ochrony środowiska mogą być świetną przygodą, oraz przybliżyć im Europejski Zielony Ład w formie lekkiej, łatwej i przyjemnej. Podczas podróży młodzi uczestnicy mogli spotkać się z osobami zaangażowanymi w realizację unijnych projektów ukierunkowanych na promowanie gospodarki niskoemisyjnej i walkę ze zmianą klimatu, a także z lokalnymi mieszkańcami, którym takie inicjatywy przyniosły wiele korzyści.

Projekt Green Trip, zorganizowany pod hasłem „Ding dong! Gotowi na zielone wyzwanie?”, skierowany był do młodych Europejczyków w wieku od 16 do 24 lat z pięciu krajów: Belgii, Nie-

miec, Grecji, Litwy i Portugalii. Trzech lokalnych influencerów z każdego z tych państw podróżowało – wirtualnie lub tradycyjnie – po trasach tematycznych przez terytorium swojego kraju.

Mikroinfluencerzy i ich historie

Jako że docelową grupą odbiorców było pokolenie Z, influencerzy z mediów społecznościowych zostali uznani za osoby, które najlepiej wypromują kampanię. W świecie wirtualnym nie ma miejsca na fałsz, więc wybrani lokalni influencerzy zaczęli promować zrównoważony tryb życia wśród swoich obserwatorów (czyli fanów) jeszcze przed podróżą.

Każdy influencer ma około 50 000 obserwatorów i jest uznawany za tzw. mikroinfluencera. Mikroinfluencerzy mają zazwyczaj lepszy wskaźnik zaangażowania wśród swoich obserwatorów oraz cieszą się większym zaufaniem i wiarygodnością. A jak zostali wybrani? Dzięki swoim umiejętnościom opowiadania historii, ponieważ na tym właśnie polega projekt Green Trip.



Podróże

„Ding dong” słyszymy wtedy, gdy ktoś dzwoni do drzwi, i właśnie tym zajmowali się influencerzy podczas swojej podróży oznaczonej hashtagiem #DingDongEU: „dzwonili do drzwi” różnych inspirujących projektów i rozmawiali z inicjatorami zmian w zakresie mobilności, żywności, mieszkalnictwa, ochrony przyrody i łańcuchów produkcyjnych. Tematy podróży bazowały na głównych obszarach polityki z zakresu Europejskiego Zielonego Ładu, które przedstawiono w przystępnej formie mogącej zainteresować młodych obywateli UE i zachęcić ich do działania.



Łącznie uczestnicy projektu odwiedzili ponad 70 inicjatyw. W zapierających dech w piersiach parkach narodowych młodzi uczestnicy mogli bliżej przyjrzeć się działaniom ukierunkowanym na utrzymanie funkcji ekologicznych, które przyczyniają się do zachowania bioróżnorodności i chronią miasta przed powodzią. Spotkali się też z właścicielami firm propagujących koncepcję zrównoważonej i sprawiedliwej mody oraz osobami, które dają nowe życie różnym niechcianym przedmiotom.

Aby lepiej poznać sektor produkcji żywności, konsumpcji i odpadów, influencerzy odwiedzili najnowocześniejsze miejskie gospodarstwa rolne, ośrodek badawczy pracujący nad roślinnymi alternatywami dla mięsa oraz centrum redystrybucji produktów spożywczych starające się rozwiązać problem marnotrawienia żywności.

“Jestem super zmotywowana i mam w sobie pokłady pozytywnej energii, a to wszystko efekt tego, że poznałam tak wspaniałych ludzi realizujących zielone projekty.”

Laurafromthedesert



“Podczas podróży poznałem milion sposobów na ochronę środowiska oraz dowiedziałem się wielu rzeczy, których inaczej nigdy bym się nie dowiedział.”

Angelo_stavr

Co ważne, na przykładzie kilku projektów podróżnicy mogli przekonać się na własne oczy, że opracowywanie przyjaznych dla środowiska rozwiązań może jednocześnie sprzyjać włączeniu społecznemu.

Aby na dobre zainteresować fanów swoimi przygodami i udowodnić, że „chcieć to móc”, na koniec podróży każdy influencer musiał stawić czoła tzw. „wielkiemu zielonemu wyzwaniu”, powiązanemu z ostatnim finansowanym przez UE projektem na trasie i tematem podróży. W trakcie wyprawy influencerzy wykonywali też minizadania proponowane przez swoich obserwatorów, do których należało np. stworzenie oryginalnego przepisu na danie z resztek w lodówce lub zebranie śmieci w parku. Wyniki były publikowane na Instagramie. Pierwsza influencerka z Portugalii, Catarina, miała za zadanie samodzielnie zbudować własny kompostownik. Efekt? w ciągu zaledwie kilku godzin jej filmik zebrał ok. 10 000 wyświetleń.





Co dalej? Twoja kolej!

Podróże już się zakończyły, ale kampania trwa – teraz priorytetem jest dalsze promowanie zaangażowania UE w dążenie do tego, by nasz kontynent stał się bardziej zielony, wykorzystując doświadczenia influencerów i rozpowszechniając je w mediach społecznościowych. Jak pokazują wyzwania, którymi zajmują się beneficjenci unijnych projektów, oraz zadania, których podjęli się influencerzy i ich fani, każdy może dołożyć własną cegiełkę do budowania bardziej zrównoważonej przyszłości. Dlatego zachęcamy czytelników do sprawdzenia hashtagu #DingDongEU na Instagramie i podjęcia wyzwania, jakim jest wdrożenie ekologicznych nawyków – tylko nie zapomnijcie zaprosić znajomych i rodziny!

Zmiany czas zacząć już teraz: Jak można sprawić, by Boże Narodzenie było bardziej zrównoważone? Jakie są Wasze „zielone” postanowienia noworoczne? ■

WIĘCEJ INFORMACJI

[@EUinmyregion](https://dingdong-challenge.campaign.europa.eu/en)

Uwaga: Podróże influencerów trwały od końca października do początku grudnia 2020 roku. Niestety, pandemia COVID-19 uniemożliwiła wielu influencerom odbycie podróży w tradycyjny sposób. W trakcie kampanii sytuacja zdrowotna była ściśle monitorowana, a w razie potrzeby zielone podróże przenosiły się w świat wirtualny.

PROJEKTY

PARTNERSTWA NA RZECZ INNOWACJI W DZIEDZINIE ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ W DANII

**ŁĄCZNA WARTOŚĆ
INWESTYCJI
4832215 EUR**

**WKŁAD UE
2416110 EUR**

Program usług w zakresie technologii medycznych w regionie północnej Jutlandii w Danii łączy organizacje sektora prywatnego i publicznego wokół jednego celu: stworzenie nowych produktów i usług w zakresie opieki zdrowotnej i społecznej. Priorytetem programu jest udoskonalenie opieki nad pacjentami i zmniejszenie obciążenia pracowników służby zdrowia i opieki społecznej.

Program umożliwia nawiązywanie współpracy przez przedsiębiorców, firmy i instytucje naukowe w celu opracowywania rozwiązań, które spełnią potrzeby dostawców usług opieki zdrowotnej i społecznej i które będą mogły zostać wprowadzone na rynek. Do tej pory w ramach inicjatywy uruchomiono 28 projektów ukierunkowanych na rozwój różnorodnych innowacji: od technologii ułatwiających opiekę nad pacjentami, po sprzęt szpitalny usprawniający pracę personelu.

Programem zarządza organizacja Life Science Innovation North Denmark z siedzibą w mieście Aalborg. Celem tego partnerstwa pomiędzy regionem północnej Jutlandii a gminami, przedsiębiorstwami, duńskimi instytucjami szkolnictwa wyższego i ośrodkami badawczymi jest wzmocnienie innowacji w dziedzinie zdrowia i opieki społecznej oraz pobudzenie rozwoju przedsiębiorstw.

Potencjalni partnerzy spotykają się podczas otwartych warsztatów, gdzie omawiają swoje potrzeby, pomysły i wyniki swoich działań. Po wstępnym ustaleniu współpracy zespół partnerów złożony z organizacji publicznych i prywatnych przedkłada koordynatorom programu swoje pomysły na technologie i usługi związane z opieką zdrowotną i społeczną, które są następnie oceniane pod kątem finansowania dopasowanego do lokalnych potrzeb oraz potencjału rynkowego innowacji. Kolejny etap to stworzenie, przetestowanie i wdrożenie rozwiązań.

Produkty zaprojektowane dla rynku

Obecnie około 60 firm współpracuje z ośrodkami badawczymi w ramach programu usług w zakresie technologii medycznych, z czego 32 przedsiębiorstwa otrzymały dofinansowanie na zaprojektowanie nowych produktów dla rynku.

Wśród nich znajduje się system pomagający lekarzom wybrać odpowiednią terapię antybiotykową dla pacjentów, cyfrowa platforma, która analizuje obrazy powierzchni skóry, system bezpiecznego przechowywania osobistych rzeczy pacjentów szpitali, a także wspomagana przez roboty technologia ułatwiająca wykonywanie badań ultrasonografem.

Jednym z ciekawszych rozwiązań jest system cyfrowego pamiętnika, który pomaga pacjentom z chorobą Parkinsona i ich opiekunom zarządzać leczeniem. W jego skład wchodzi aplikacja, w której pacjenci mogą zapisywać objawy i przyjmowane leki, oraz cyfrowy zegarek rejestrujący aktywność i wzorce snu. Oba rozwiązania gromadzą szczegółowe informacje, które pracownicy służby zdrowia mogą wykorzystywać do odpowiedniego dopasowywania planów leczenia.

Innowacje w zakresie opieki nad pacjentami to nie jedyne osiągnięcia programu, który będzie realizowany do 2021 roku. Dzięki niemu w ramach 12 dotychczas zakończonych projektów udało się stworzyć 15 nowych miejsc pracy, a firmy biorące w nim udział przeznaczyły więcej zasobów na innowacje w dziedzinie technologii związanych z opieką zdrowotną, zwiększyły swoje obroty i zyskały nowe możliwości w zakresie eksportu swoich rozwiązań. ■

WIĘCEJ INFORMACJI

<http://www.lifescienceinnovation.dk/>

PROJEKTY

OWOCE I WARZYWA:
Z GRECKIEGO TARGU DO
POTRZEBUJĄCYCHŁĄCZNA WARTOŚĆ
INWESTYCJI
551 779 EURWKŁAD UE
469 012 EUR

Zarządcy targu spożywczego z drugiego co do wielkości miasta w Grecji stworzyli system przekazywania niesprzedanych świeżych owoców i warzyw osobom potrzebującym ze słabszych grup społecznych i mieszkańcom żyjącym poniżej granicy ubóstwa.

Wiele owoców i warzyw, które nadal nadają się do spożycia i są bardzo pożywne, czasami trudno sprzedać ze względu na ich wygląd, który może odstraszać niektórych klientów. Może to być duży problem dla sprzedawców świeżych produktów oferujących swoje towary na targach spożywczych.

Zarządcy głównego targu spożywczego z Salonik znaleźli rozwiązanie: przekazują niesprzedane produkty potrzebującym. W tym celu nawiązali współpracę z kilkoma partnerami, m.in. z bułgarską gminą Borino, i uruchomili transgraniczny projekt „Social Plate” (czyli talerz społeczny).

Od kwietnia 2018 roku do stycznia 2020 roku sprzedawcy przekazali inicjatywie 470 ton owoców i warzyw. Pod czujnym okiem kierownika ds. kontroli jakości produkty były sortowane na te nadające i niedające się do spożycia. W efekcie udało się zebrać 324 tony żywności, która została przekazana potrzebującym.

Wolontariusze zajmowali się pakowaniem produktów, które następnie trafiały do lokalnych organizacji społecznych. Ich zadaniem było przekazanie świeżych lub przetworzonych owoców i warzyw słabszym grupom społecznym, np. osobom bezdomnym, bezrobotnym czy uchodźcom. W proces przekazywania żywności było zaangażowanych 70 organizacji, w tym organizacje pozarządowe, lokalne warzywniaki, banki żywności czy kuchnie przykościelne.

Dodatkowym priorytetem projektu było promowanie lepszego wykorzystywania resztek jedzenia oraz ponownego używania opakowań. Zespół inicjatywy zorganizował także szkolenia dla 30 młodych pracowników organizacji pozarządowych.

Nowe przedsiębiorstwo społeczne

Nad realizacją projektu czuwał specjalnie zatrudniony koordynator, którego wspierało dwóch wolontariuszy z inicjatywy Interreg Volunteer Youth. Działania były promowane w Salonikach i całym regionie oraz w Bułgarii, żeby zachęcić mieszkańców do wyrabiania nawyków prowadzących do mniejszego marnowania żywności.

Realizacja projektu zakończyła się w grudniu 2019 roku, ale jego działania nadal trwają dzięki niekomercyjnemu przedsiębiorstwu społecznemu założonemu w Grecji. Partnerzy w Bułgarii mają nadzieję, że podobne przedsiębiorstwo uda im się założyć w swoim kraju i powtórzyć sukces projektu Social Plate. ■

WIĘCEJ INFORMACJI

<https://www.socialplate.eu/>

PROJEKTY

INFORMACJE NAPĘDZAJĄ TRANSFORMACJĘ ENERGETYKI W LUKSEMBURGU

**ŁĄCZNA WARTOŚĆ
INWESTYCJI
2 602 769 EUR**

**WKŁAD UE
1 041 108 EUR**

Współpraca pomiędzy krajową siecią zrównoważonej energii a władzami lokalnymi pomaga konsumentom w Luksemburgu zwiększyć efektywność energetyczną swoich domów, przejść na odnawialne źródła energii i korzystać z bardziej ekologicznego transportu, co prowadzi do mniejszych emisji gazów cieplarnianych i oszczędności kosztów.

Projekt „Infopoints myenergy goes digital”, finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, rozpowszechnia aktualne informacje na temat pomocy finansowej na modernizację lub budowę domów w sposób zapewniający mniejsze zużycie energii. Jego celem jest również podnoszenie świadomości na temat oszczędzania energii w domu i wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych oraz dzielenie się danymi dotyczącymi różnych środków transportu, w szczególności związanych z nimi kosztów i ich wpływu na klimat.

Projekt jest realizowany w formie partnerstwa pomiędzy lokalnymi gminami a luksemburską siecią na rzecz zrównoważonej transformacji energetycznej – zwaną myenergy – w której działania zaangażowane są kluczowe ministerstwa, stowarzyszenia handlowe, rzemieślnicze, architektoniczne i inżynierskie oraz władze lokalne.

Wszystkie te organizacje posiadają informacje, które są przydatne dla obywateli planujących remont lub budowę domu albo zakup środka transportu. W ramach projektu opracowano aplikację, materiały online i narzędzia cyfrowe, które ułatwiają dostęp do tych danych. Obywatele mogą także liczyć na wsparcie ze strony profesjonalnych doradców w gminach.

Wsparcie dla zielonych i cyfrowych modernizacji

Jedną z zalet projektu jest znaczna kwota pomocy, jaką luksemburskie władze krajowe i lokalne przyznają na wdrożenie energooszczędnych rozwiązań lub technologii energii odnawialnej w modernizowanych lub nowych budynkach. Aplikacja mobilna Myrenovation w krótkim czasie wylicza szacunkową wysokość wsparcia dostępnego na zaplanowane prace i przeprowadza wnioskodawców przez cały proces składania wniosku o dofinansowanie. Dodatkowe wskazówki w aplikacji obejmują takie tematy, jak płatności zaliczkowe czy modernizacja ukierunkowana na wdrożenie rozwiązań związanych ze zrównoważoną energią i zrównoważoną mobilnością.

Aby ułatwić obywatelom dostęp do informacji w sieci, w ramach projektu powstała strona internetowa Myenergy oraz platforma informacyjna dla gmin. Strona internetowa zawiera szczegółowe informacje na temat oszczędzania energii w domu, a także obiektywne dane dotyczące źródeł energii i środków transportu – wszystkie te materiały mają pomóc obywatelom w ograniczeniu emisji, oszczędzaniu energii oraz obniżeniu ogólnych kosztów ogrzewania, zasilania urządzeń i transportu.

Na stronie dostępne są także kalkulatory pomocy finansowej oraz narzędzia upraszczające zarządzanie projektem, np. formularze do rezerwacji spotkań z doradcami ds. energii, sprawozdania, lista kontrolna modernizacji oraz narzędzia do monitorowania danych.

Zespół projektu analizuje dodatkowe możliwości w zakresie cyfryzacji usług sieci myenergy, które umożliwią obywatelom podejmowanie decyzji przyjaznych dla klimatu. Realizacja projektu już znacznie przyczyniła się do promowania przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. Dzięki niej powstają nowe możliwości pracy dla osób działających w segmencie zrównoważonego budownictwa i transportu oraz zrównoważonej energii, a pracownicy urzędów gminnych mogą podnosić swoją wiedzę na temat zielonych rozwiązań energetycznych. ■

WIĘCEJ INFORMACJI

<https://www.myenergy.lu/>

PROJEKTY

ZRÓWNOWAŻONE MUZEUM
NA MALCIEŁĄCZNA WARTOŚĆ
INWESTYCJI
9 147 872 EURWKŁAD UE
7 318 298 EUR

Dzięki Europejskiemu Funduszowi Rozwoju Regionalnego zabytkowy budynek w Valletcie, stolicy Malty, nie tylko stał się bezemisyjny, ale zyskał nową funkcję jako muzeum prezentujące narodową kolekcję sztuki. Modernizacja budynku pozwala oszczędzać energię i wodę, a wyjątkowy zabytek dziedzictwa kulturowego otrzymał nowe życie na miarę XXI wieku.

Dzięki innowacyjnej modernizacji XVI-wiecznego Zajazdu Włoskiego udało się lepiej wykorzystać przestrzeń tego zabytkowego budynku i przeznaczyć go na nowe Narodowe Muzeum Sztuk Pięknych (Mużew Nazzjonali tal-Arti, w skrócie MUŻA).

Nowoczesne rozwiązania zapewniają odwiedzającym komfort podziwiania dzieł sztuki w energooszczędnych pomieszczeniach. Podwójne szyby zespolone wstawione w oryginalne okna zapewniają lepszą izolacyjność, podobnie jak powłoka izolacyjna położona na dachu, która chroni budynek przed utratą ciepła. Na dachu zamontowano także panele fotowoltaiczne, które wytwarzają czystą, odnawialną energię potrzebną do eksploatacji i oświetlenia budynku.

Dalsze oszczędności energii możliwe są dzięki inteligentnym systemom zainstalowanym wewnątrz muzeum. System zarządzania budynkiem monitoruje ogrzewanie i klimatyzację, dostosowując je do liczby osób wykrywanych przez czujniki zainstalowane w całym budynku. Uzupelnieniem dla światła dziennego są lampy LED sterowane przez centralny komputer, który także dostosowuje intensywność światła w pomieszczeniach do aktywności ustalonej na podstawie odczytów ze specjalnych czujników.

Oszczędzanie zasobów

Zainstalowane technologie zostały zaprojektowane w taki sposób, aby działały w harmonii z zabytkowym budynkiem, tym samym zmniejszając ślad środowiskowy muzeum.

Grube mury z kamienia wapiennego zapewniają przyjemny chłód latem i utrzymują ciepło zimą, dzięki czemu można ograniczyć sztuczne dogrzewanie i chłodzenie budynku. Duży główny dziedziniec, który pełni także osobną funkcję, zapewnia naturalne światło i wentylację usytuowanym wokół niego galeriom. Deszczówka gromadzona w oryginalnych zbiornikach trafia do toalet muzealnych, co pozwala oszczędzać wodę, tak cenną w tym wyspiarskim kraju. Co więcej, zaadaptowanie zabytkowego budynku to oszczędność materiałów, które trzeba byłoby zużyć na budowę nowego muzeum.

Przy renowacji współpracowali specjaliści z różnych dziedzin, np. historycy sztuki i inżynierowie, w efekcie czego powstało nowoczesne, niskoemisyjne muzeum, które zachowuje i promuje lokalną kulturę zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym.

Budynek został uznany przez krytyków sztuki i architektów za przykład dobrej praktyki w modernizacji i zdobył dużą popularność wśród miłośników sztuki. W pierwszym roku po oficjalnym otwarciu muzeum MUŻA w grudniu 2018 roku odwiedziło je ponad 5 000 osób. ■

WIĘCEJ INFORMACJI

<https://heritagemalta.org>

PROGRAM

28–29 STYCZNIA

Belgrad (RS)

5. Forum regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego (EUSAIR)

1–5 MARCA

Online

Tydzień Strategii Makroregionalnych

17–18 CZERWCA

Porto (PT)

9. konferencja ewaluacyjna polityki spójności UE

11–14 PAŹDZIERNIKA

Bruksela (BE)

Europejski Tydzień Regionów i Miast

10–11 GRUDNIA

Marsylia (FR)

Forum regionu alpejskiego

NOTA PRAWNA

Komisja Europejska ani żadna inna osoba działająca w jej imieniu nie odpowiada za możliwy sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2020

PDF: ISSN 1725-8243 KN-LR-20-004-PL-N

© Unia Europejska, 2020

Ponowne wykorzystanie jest dozwolone pod warunkiem wskazania źródła.

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji Europejskiej dotyczących polityki jest regulowane decyzją 2011/833/UE (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

Wykorzystywanie lub reprodukcja materiałów, które nie podlegają prawom autorskim UE, może wymagać uzyskania zgody właścicieli praw autorskich.

Internetowa wersja magazynu jest dostępna w 22 wersjach językowych na stronie internetowej:
http://ec.europa.eu/regional_policy/pl/information/publications/panorama-magazine/

Prace nad treścią niniejszego wydania zakończyły się w grudniu 2020 r.

ZDJĘCIA (STRONY):

Okładka: © Unia Europejska

Strona 3: © Unia Europejska

Strona 4: © Niemiecka prezydencja w Radzie UE

Strony 5, 6: © Unia Europejska

Strona 8: © Unia Europejska

Strona 18: © Interreg IPA CBC Bułgaria–Serbia

Strony 19, 20: © Inter Ventures

Strona 21: Na górze: © Gmina Woensdrecht;

Na dole: © Rada Gospodarcza Arnhem-Nijmegen

Strona 22: © Szpital w Cerdanya

Strona 25: 01 © iStock/fbx; 02 © iStock/MasterLu;

03 © iStock/Sami Auvinene; 04 © iStock/LeoPatrizi;

05 © iStock/wsfurlan; 06 © iStock/Rodrigo Blanco;

07 © iStock/diegograndi; 08 © iStock/Lisa Marie

Strona 26: © iStock/BrasilNut1

Strony 29, 30, 31: © Unia Europejska

Strona 32: © Marta Silvia Viganò

Strona 33: © Unia Europejska

Strona 38: Na górze: © iStock/krugli; Na dole: © iStock/Giorgos Kristotakis

Strona 41: © iStock/metamorworks

Strona 42: © iStock/SDI productions

Strona 43: © iStock/sl-f

Strona 44: © iStock/Marvod

BĄDŹ W KONTAKCIE



ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu



[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)



[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)



[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)



[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)



[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)



ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)



Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

Komisja Europejska,
Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej
Kontakt – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu